VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 1 — Vol. LIII vuosikerta Sudbury, Ont. Lauantai, tammik 4 p. — Saturday, Jan. 4, 1969

Neljä suurta yrittää selvittää

Keski-itä kuohuu Israelin hyökkäyksien johdosta — NL ryhtynyt neuvottelemaan asiasta Britannian, Ranskan ja USAn kanssa — YK tuomitsi ja vaatii korvausta

Lontoo. — Samaan aikaan kun Israelin toimesta suoritettiin uusia tykistö- ja ilmapommituksia arabimaita vastaan, ryhtyi Neuvostoliitto neuvottelemaan kolmen muun suurvallan kanssa siitä, mitä voidaan tehdä keski-idän tilanteen rauhoittamiseksi, ratkaisemiseksi ja uuden sodan puhkeamisen estämiseksi.

Neuvostoliiton suurlähettiläät neuvottelivat torstaina Lontoossa, Pariisissa ja Washingtonissa.

Samalla tiedoitettiin Tel Avivista, että Israelin asevoimat tulittivat arabimaiden asevoimia ja että sen ilmavoimat pommittivat arabimaita.

Neuvostoliiton suurlähettiläs Valerin Zorin keskusteli torstaina Pariisissa presidentti Charles de Gaullen kanssa ja sanoi sen jälkeen, että "kahden hallituksen edustajat löysivät useita yhtymäkohtia".

Neuvostoliiton suurlähettiläs Mikhail Smirnovsky keskusteli Britannian ulkoministeri Michael Stewartin kanssa noin puoli tuntia keski-idän asioista.

Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain edustajat jatkoivat Washingtonissa keskusteluja tarkoituksella päästä yhteisymmärrykseen siitä, miten ne voivat auttaa YK:n erikoislähettilään Gunnar Jarringin rauhanponnisteluja keski-idässä.

Israelin armeijan eräs puhemies tiedoitti torstaina, että hänen maansa lentokoneet menivät Jordanin rajan yli ja pommittivat Jordan joen toisella rannalla olevia kohteita Beit Yosefissa mikä on 10 mailia Galilean merestä etelään, ja että israelilaiskoneet vaimensivat siellä tykit, joilla väitetään ammutun israelilaispatrullia.

Jordan ilmoitti, että sen ilmatorjuntatykit ajoivat takaisin Israelin 6 Mirage-suihkukonetta sen jälkeen kun ne olivat tulittaneet napalm-pommeilla, raketeilla ja konekivääreillä Jordan laakson pohjoisosassa olevaa Ziglab patoa.

Jordan syytti myös, että Israelin tankit tulittivat plantaaseja Menshia-alueella. Eräs talo ja joitakin plantaaseja vaurioitui mainitun padon lähettyvillä.

Myös Israelin ja Egyptin rajalla oli tykistötulitusta mutta siltä sektorilta ei ole ilmoitettu mitään ihmismenetyksiä. Kairo syytti, että Egyptin rajan laukausten vaihdon aiheutti se kun Israelin tiedusteluryhmä ryhtyi tulittamaan Egyptin puoleista kanaalin rantaa.

Israelin yleisesikunnan päällikkö, kenraali Haim Bar-Lev antoi Jerusalemissa uhmamielisen lausunnon: "Keski-idän sodan uudelleen alkamismahdollisuus on hyvin realinen."

Pulmana ei ole se, että keski-idän maat eivät halua rauhaa, vaan se, että keski-idän maiden katsantokannat eroavat toisistaan niin paljon, ettei ole juuri mitään mahdollisuutta niiden välillä olevan kuilun yhdistämiseksi", selitti kenraali Bar-Lev ja uhkasi, että Israel voi kestää ikuisesti "ei-sotaa-ei-rauhaa" tilannetta, ja että Israelin asevoimat ovat valmiina antamaan viholliselle vastaiskuja milloin tahansa sitä vaaditaan, antaen suurinta mahdollista rangaistusta."

United Nations. — YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi uudenvuoden aattona (tiistaina) yksimielisesti päätöslauselman, missä tuomitaan Israel "harkitusta sotilastoimenpiteestä" siksi kun sen asevoimat hyökkäsivät viime lauantaina Beirutin kansainvälistä lentokenttää vastaan.

Tämä oli kymmenen kuukauden aikana kolmas kerta jolloin turvallisuusneuvosto on tuominnut Israelin.

Viisitoista jäsentä käsittävä turvallisuusneuvosto hyväksyi yksimielisesti päätöslauselman, missä tuomitaan Israelin hyökkäys Beirutin lentokenttää vastaan ja sanotaan, että Lebanon on oikeutettu saamaan korvausta siitä kun 13 siviilikonetta, joiden arvo on $40 miljoonaa, tuhoutui Israelin iskujoukkojen hyökkäyksessä.

Israelin edustaja Yosef Tekoah sanoi että turvallisuusneuvoston päätös on vastoin YK:n peruskirjan säädöksiä ja että Israel ei tunnusta nyt tehtyä päätöstä.

Päätöslauselmassa anotaan, että Lebanon on oikeutettu saamaan korvauksen tuhotyöstä, jonka suorittamisesta Israel on itse tunnustanut olevansa vastuussa.

Tulkiten Canadan hallituksen kannan asiasta, George Ignatieff sanoi, että turvallisuusneuvoston päätöksen hyväksyminen "oli kiertämätön seuraus Israelin sotilaallisista toimenpiteistä Beirutin kansainvälistä lentokenttää vastaan — toimenpiteestä mikä oli tuomittava".

Hän lisäsi kuitenkin, että huomioitava on myös toiselta puolen suoritetut terroriteot Israelia vastaan.

Kiinan ja USA:n edustajat tapaavat Varsovassa 20.2.

Washington. — Yhdysvallat on hyväksynyt Kiinan ehdotuksen uuden tapaamisen järjestämiseksi maiden edustajien kesken Varsovassa 20. helmikuuta, kertoivat Yhdysvaltalaiset viranomaiset viikon lopulla Washingtonissa.

Pekingin radio esitti Kiinan ehdotuksen 26. marraskuuta ja syytti samalla, että Yhdysvallat oli yksipuolisesti lykännyt marraskuuksi sovittua kokousta. Yhdysvaltain viranomaisten mukaan Kiinan Varsovan suurlähetystöön on jätetty nootti, jossa annettiin myönteinen vastaus ehdotukseen.

Washingtonin tarkkailijoiden mukaan Kiinan ehdotuksen hyväksyminen heijastaa uuden presidentin Nixonin halua ylläpitää mielipiteidenvaihtoa kiinalaisten kanssa.

Helmikuun kokous on järjestyksessä 135:s Genevessä v. 1955 alkaneessa Yhdysvaltain ja Kiinan diplomaattisten kosketusten sarjassa.

Kiinan ilmoituksessa ehdotettiin sopimusta "rauhanomaisesta rinnakkaiselosta". Tätä sanontaa Pekingin hallitus ei ole käyttänyt myönteisessä mielessä vuosiin puhuessaan Yhdysvaltain suhteista. Toistuvasti se on tuominnut Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton "rauhanomaisen rinnakkaiselon" Washingtonin ja Moskovan "revisionistien" salaliitoksi.

Jännityksen lieventyminen Kiinan ja Yhdysvaltain välillä lähitulevaisuudessa näyttää kuitenkin epätodennäköiseltä, ja Nixonin odotetaan etenevän varovaisesti hahmotellessaan Kiinan politiikkaansa sen jälkeen kun hän on 20. tammikuuta ryhtynyt hoitamaan presidentin tehtäviä.

Marsalkka Meretskov kuoli maanantaina

Moskova. — Neuvostoliiton uutistoimisto TASS tiedoitti keskiviikkona, että entinen NL:n armeijan komentaja marsalkka Kirill Meretskov kuoli viime maanantaina. Marsalkka Meretskov oli neuvostojoukkojen komentaja Suomen talvisodan aikana. Meretskov syntyi talonpoikaisperheeseen ja taisteli vallankumousjoukkojen puolella Venäjän sisällissodassa ja Espanjan sisällissodan aikana hän taisteli kansainvälisen brikaatin joukoissa tasavaltalaisten puolella. Kuollessaan marsalkka Meretskov oli 71 vuoden ikäinen.

DE GAULLE TUOMITSI ISRAELIN "KOSTOT"

Mrs. Gandhi sanoo Israelin murskanneen rippeetkin rauhan toiveista keski-idässä

Pariisi. — Ranskan pääministeri Charles de Gaulle leimasi maanantai-iltana Israelin hyökkäyksen Beirutin kansainvälistä lentokenttää vastaan liialliseksi väkivaltatoimenpiteeksi rauhallista maata vastaan.

Presidentti de Gaulle esitti tämän lausuntonsa diplomaattikuntien jäsenille Elysee palatsissa.

"Rauhaa uhkaa", sanoi kenraali de Gaulle, "maailmanlaajuiset selkkaukset, mihin sisältyy liialliset väkivaltatoimenpiteet, joita on juuri suoritettu vakinaisen armeijan toimesta perinteellisesti Ranskalle ystävällisen maan, rauhanomaisen maan, siviililentokoneita vastaan."

Puheensa yhteydessä presidentti de Gaulle sanoi: "Kansakuntien välittömänä velvollisuutena on huolehtia rauhasta, tuomitsemalla kaikki aluevaltaukset sekä kunnioittamalla kaikkien maiden oikeutta omien asioittensa järjestelyssä . . .

New Delhi. — Puolustaen voimakkaasti 3-vuotista pääministerikauttaan, mrs Indira Gandhi syytti maanantaina Israelia keski-idän rauhantoiveiden murskaamisesta ja sanoi, että Israel suoritti valitettavan hyökkäyksen Beirutin lentokenttää vastaan ilman mitään provokatiota.

Puhuen Lontoossa pidettävästä kansojenyhteisön kokouksesta, pääministeri Gandhi sanoi suhtautuvansa myötämielisesti tietojen ja mielipiteiden vaihtamismahdollisuuteen. Mutta meillä ei ole mitään erikoistoiveita siitä kokouksesta, "enkä minä tiedä minkä suunnan kansojenyhteisö omaksuu." hän selitti.

Pääministeri Gandhi esitti mielipiteen, että arabimaat ovat voimaperäisesti pyrkineet pulmakysymysten ratkaisuun Israelin kanssa. Vastaten erään kirjeenvaihtajan kysymykseen Israelin viimeisimmästä ilmahyökkäyksestä, mrs Gandhi sanoi, että provosoimaton hyökkäys Beirutin lentokentälle "näyttää tuhonneen toiveet keski-idän rauhasta."

Vuokralainen voi ehkä vähentää veropalautuksen

Toronto — Vuokralaiset, jotka eivät ole saaneet talojen omistajilta veropalautusmaksujaan, voivat ehkä vähentää sen summan seuraavasta kuukausittaisesta vuokramaksustaan, sanoi Ontarion kunnallisasiain ministeri Darcy Mc Keough torstaina.

Yrittäen selvittää sitä sekaannusta, mikä johtuu siitä, kun jotkut talojen omistajat eivät ole vielä antaneet vuokralaisilleen sitä veropalautussummaa, mikä heille kuuluu, mr McKeough sanoi, että veropalautuksen vähentäminen seuraavasta vuokranmaksusta "tuntuu järkevältä menetelmältä."

Samalla hän kuitenkin teki varauksen sanomalla, että "minä en tiedä suosittelemmeko me tätä menetelmää."

Queens Parkista annettujen tietojen mukaan noin 99 prosenttia talonomistajista on antanut vuokralaisilleen nämä veropalautukset vuodelta 1968 aiheuttamatta mitään vaikeuksia.

Täten on ontariolaisille jaettu yli $100 miljoonaa veropalautuksia selitti mr Mc Keough.

Samalla kertaa hän neuvoi vuokralaisia, jotka eivät ole vielä saaneet tätä veropalautusta, soittamaan ministeriön tätä tarkoitusta varten muodostamaan virastoon minkä puhelinnumero (Torontossa) on 365-6881. Me teemme kaikkemme auttaaksemme vuokralaisia tiedoilla, ovatko he oikeutettuja saamaan tämän veropalautuksen.

Samalla mr Mc Keough sanoi, ettei häntä ihmetyttäisi lainkaan, vaikka olisi joitakin sellaisiakin talonomistajia, jotka eivät ole tätä veropalautusta antaneet vuokralaisilleen. Mutta hän haluaa mahdollisimman monta kiistakysymystä saatavan ratkaistuksi neuvottelujen avulla — ennen syytöksien nostamista.

BUSSI JA 20 AUTOA "KASAAN" MYRSKYSSÄ

Toronto — Eräs linja-auto ja 20 autoa kasaantui maanantaina sokaisevassa lumipyryssä No 400 maantiellä surmaten yhden ihmisen ja aiheuttaen 3 tuntia kestäneen liikennekeskeytyksen k.o. maantieosalla.

Tämä Barrien eteläpuolella tapahtunut sarja-onnettomuus oli yksi monista muista Georgia Bay ja Lake Huron alueella riehuneen lumimyrskyn aiheuttamista onnettomuuksista. Maanantaisen lumimyrskyn aikana saatiin mainitulla alueella 2—8 tuuman vahvuudelta lunta tuulen puhaltaessa 30 mailin tuntinopeudella.

Eräs toinen mies kuoli myös maanantaina kun hänen autonsa iski yhteen suuren tavara-auton kanssa No 69 maantiellä Parry Soundin eteläpuolella. Orillian eräällä sivuutustiellä kasaantui 9 autoa myrskyn pahimmin riehuessa iltapäivällä. Wiartonin alueella, Owen Soundin pohjoispuolella, loukkaantui 2 miestä kun heidän pieni lentokoneensa iski myrskyn aikana puuhun ja syöksyi maahan.

No 400 maantien ryhmäonnettomuus tapahtui Thorntonin risteyksen lähettyvillä noin 5 mailia Barriesta etelään. Poliisien kertoman mukaan eräs eteläiseen suuntaan kulkenut linja-auto meni useiden autojen päälle ja toisia autoja luisui ojaan.

Poliisit sulkivat No 400 maantien liikenteen kumpaankin suuntaan kääntäen liikenteen No 27 maantielle. Iltapäivällä oli Torontosta päin tullut liikenne miltei paikoillaan. No 11 maantie Barrien pohjoispuolella sekä No 26—27 tie Midlandista Collingwoodiin oli myös hetken aikaa suljettuna myrskyn vuoksi.

Poliisit sulkivat No 10 maantien Shelburnesta Fleshertoniin sillä tieosalla tapahtuneiden onnettomuuksien ja kovan lumimyrskyn vuoksi. Siellä tieosalla sanotaan olleen paikoin 3 jalan vahvuudelta lunta.

CIAn RAHOILLA POMMIATTENTAATTEJA USA:SSA

Los Angeles. — Täkäläisessä valamieskuulustelussa kerrottiin, että kuubalaisterroristit, joita syytetään viiden pommiattentaatin järjestämisestä heinäkuun 19 päivänä, saivat alunperin nämä räjähdysaineet Yhdysvaltain keskusvakoilujärjestöltä — CIA:lta.

Sen lisäksi ne miehet, jotka suunnittelivat nämä pommiräjäytykset vastavallankumouksen järjestämistarkoituksessa Fidel Castron hallitusta vastaan, oli harjoitettu CIA:n toimesta räjähdysaineitten käyttöön.

Nämä tiedot antoi marraskuussa suurvalamiehistön kuulustelutilaisuudessa FBI:n asiamies Bernardo Perez.

Valamiehistö nosti myöhemmin 15 syytöstä pommituksen yhteydessä tapahtuneesta räjähdysaineen hallussapidosta ja räjäyttämisestä. Syytettynä ovat: Hector Cornillot Y Llano Jr ja Juan Garcia-Gardenas, kummatkin Miamista, Fla.

Joulukuun 30 päivänä julkaistun kuulustelupöytäkirjan mukaan CIA antoi räjähdysaineita Kuuban pakolaisille, joiden piti osallistuman Sikojen lahden (Bay of Pigs) epäonnistuneeseen hyökkäysyritykseen Kuubaa vastaan, vuonna 1962.

Perez ja Castillo kertoivat kuulusteluissa niistä keskusteluista mitä heillä oli viime lokakuussa Cornillotin kanssa ennen viimeksimainitun pidätystä.

Perez todisti, että "monet kuubalaiset, jotka lähetettiin (Bay of Pigs) interventioon, jäivät asiallisesti puhuen kokonaan lähtemättä. Olemme saaneet tietää, että he menivät Kuuban lähettyvillä oleville pienille saarille, missä he hautasivat nämä kaikki aseet tietäen, että he voivat mennä sinne myöhemmin takaisin ja myydä ne."

Castillo sanoi Cornillotin kertoneen hänelle, että kuului "sotilasyksikköön, mikä osallistui Sikojen lahden invaasioon Kuubassa ja että sen invaasion valmisteluvaiheessa hän sai laajakantoista harjoitusta räjähdysaineitten käytössä, tullen siten tietoiseksi niiden olemuksesta ja käytöstä."

Kahdeksan vuotta Yhdysvaltain hyökkäyssotaa Vietnamia vastaan

Vapautusrintama luovutti kolme yhdysvaltalaisvankia takaisin — Harriman toivoo rauhan palautumista vuonna 1969

Saigon. — Yhdysvaltain asevoimat aloittivat keskiviikkona yhdeksännen sotavuoden Vietnamin kansaa vastaan. Tämän sodan aikana on kaatunut 30,500 yhdysvaltalaissotilasta ja haavoittunut yli satatuhatta.

Kuluneen kahdeksan vuoden aikana on Vietnamin tilanne muuttunut paljon. Tammikuussa 1961 lähetettiin kourallinen yhdysvaltalaisia "neuvonantajia" Saigonin hallituksen asevoimien avuksi. Sen jälkeen on Yhdysvaltain toimesta eskaloitu sotatoimia siinä määrin, että Etelä-Vietnamissa on nyt yli 500,000 amerikkalaissotilasta, ja että asiallisesti puhuen taistelut ovat kehittyneet Yhdysvaltain ja Etelä-Vietnamin vapautusrintaman asevoimien väliseksi voimien koitokseksi Saigonin asevoimien viedessä siinä hyvin pientä osaa sittenkin, vaikka niihin kuuluu arviolta 800,000 miestä.

Miltei toinen puoli Vietnamin sodassa kaatuneista amerikkalaisista kuoli vuonna 1968 ja kolmannes niistä, amerikkalaistietojen mukaan 6,0991 miestä, kuoli Etelä-Vietnamin pohjoismaakunnissa Danangin ja demilitarisoidun alueen välillä.

Miesmenetysten lisäksi Yhdysvallat on omien tietojensa mukaan menettänyt myös 4,750 lentokonetta, mukaanlukien kolme upo-uutta F-111A hävittäjäkonetta, joiden tuhoutuminen aiheutti USAlle lähes $20,000,000 menetyksen.

Maanantaina tiedoitettiin, että neljä yhdysvaltalaissotilasta saa nyt pikakyydin takaisin kotiin. Tiistaina vapautunut James N. Rowe, joka on ollut viisi vuotta Vietkongin vankina, "lähetetään kuulustelujen jälkeen heti kotiin", tiedoitettiin yhdysvaltalaispäällystöstä.

Kolme 21-vuotiasta sotavankia, jotka Vapautusrintaman miehet luovuttivat riisipellolla Kambodzan rajan lähettyvillä Yhdysvaltain 5-henkiselle ryhmälle, saa nyt oletetusti myös kyydin kotiinsa.

Vapautusrintaman USA:lle luovuttamat vangit ovat: Thomas Jones, James W. Brigham ja Donald G. Smith.

Pariisi. — USAn päävaltuutettu W. Averell Harriman sanoi maanantaina, että vuonna 1968 "me astuimme rauhan tielle". Samalla hän ilmaisi toivomuksen, että Pariisissa alkavat keskustelut johtaisivat taistelujen lopettamiseen Vietnamissa v. 1969.

Mr. Harriman puhui kovista neuvotteluista lisäten: "mutta jos on hyvää tahtoa — ja minä olen taipuvainen olettamaan, että Pariisissa on tarpeellinen olosuhde edistyksen saavuttamiseksi tulevien kuukausien aikana — Minä puolestani toivon, että taistelut päättyisivät tämän vuoden aikana."

Ilmaisten toivomuksen, että huomattava määrä amerikkalaissotilaita voitaisiin kotiuttaa tämän vuoden aikana pohjois-vietnamilaisten kotiuttamisen perusteella, mr Harriman viittasi "pitkiin ja vaivalloisiin neuvotteluihin". Mr Harriman huomio tyytyväisyydellä, että neuvottelut saatiin käyntiin sillä perusteella kun presidentti Johnson antoi lok. 31 pnä määräyksen pommituksen lopettamiseksi. "Katsoen taakseni tähän aikaan voin sanoa, että me olemme astuneet rauhan tielle", selitti mr Harriman.

Kehoitti yhteyksiin Kiinan kanssa

Atlanta. — USA:n senaatin puheenjohtaja ja asevaliokunnan johtaja senaattori Richard B. Russelll ehdotti tiistaina, että USA solmisi diplomaattiset suhteet Kiinan kanssa. Hän sanoi, että USA:lla tulisi olla edustaja Pekingissä ja Kiinalla edustajansa Washingtonissa.

Kaikkein lumisin joulukuu Montrealissa

Montreal. — McGill-yliopiston säätutkimuslaitokselta tiedoitettiin tammikuun 1 päivänä, että Montrealin kaupungissa tuli joulukuun aikana 42.2 tuumaa lunta, mikä on suurin lumimäärä joulukuun aikana vuodesta 1908 lähtien, jolloin säätutkimuslaitos perustettiin.

Blaibergin "uusi sydän" toiminut vuoden

Kapkaupunki. — Tri Philip Blaiberg juhli torstai-iltana sydänsiirtoleikkauksensa ensimmäistä vuosijuhlaa. Maailman kaikkein kauemmin eläneelle sydänsiirtopotilaalle, Blaibergille annettiin etelä-afrikkalaisen värillisen sydän tammikuun 2 päivänä 1968.

"Minun oloni tuntuu paremmalta kuin vuosia ennen leikkauksen suorittamista," sanoi 59-vuotias Blaiberg valmistautuessaan "uuden sydämen vuosijuhlaan."

12 loukkaantui uskonmellakoissa

Bombay. — Kaksitoista henkilöä loukkaantui keskiviikkona Indoren kaupungissa tapahtuneissa hindujen ja musliinien välisissä uskonmellakoissa. Poliisien kertoman mukaan uskonkiihkoilijat käyttivät aseinaan veitsiä, rautatankoja ja kiviä.

Canadan vesistöt eivät ole nyt myytävänä

Dallas. — Canada ei halua nyt ryhtyä mihinkään neuvotteluihin veden myymisestä Yhdysvalloille sanoi Canadan liittohallituksen voima-, kaivos- ja resurssiministeriön edustaja E. Roy Tinney viime tiistaina täällä.

Puhuen Yhdysvaltain tieteellistä toimintaa edistävän yhdistyksen järjestämässä tilaisuudessa, missä keskusteltiin veden tuottamisesta (Canadasta) Yhdysvaltain kuivuusalueille, mr. Tinney sanoi:

"On tullut vakavaksi puhua kaikkien hallitusportaiden yhteistoiminnasta siinä mielessä, että voitaisiin kääntää suuria vesimääriä tuhansien mailien päässä oleville alueille ja miljardeja dollareita maksavista pumppuamissuunnitelmista."

Hän huomioi, että kaikki suunnitelmat, joiden tavoitteena on veden tuottaminen Canadasta Yhdysvaltoihin, ovat yksityisyhtiöiden laatimia. "Yhdysvaltain hallitus ei ole virallisesti eikä epävirallisesti esittänyt Canadan hallitukselle mitään ehdotusta sen paremmin Canadan vesiresurssien ostamisesta kuin keskustelujen aloittamiseksikaan asiasta."

Tinney tähdensi canadalaiskatsomusta, että Canadan vesistöjä ei voida luokitella mannermaiseksi resurssiksi.

"Canadan vettä ei myydä milloinkaan olosuhteissa, mitkä vaarantaisivat niiden pysyvän omistusoikeuden ja takaisin omaan käyttöön ottamisen, jos, ja milloin niitä Canadassa tarvitaan", hän selitti.

T-SLOVAKIAN TAPAUSTA PIDETÄÄN TEKOSYYNÄ

Kenraali Burns sanoi, ettei Tshekkoslovakian tapauksilla ole pysyvää vaikutusta

Ottawa — Tshekkoslovakian kriisillä on ollut vakava mutta todennäköisesti vain väliaikainen vaikutus idän ja lännen sevoimien vähennykseen, sanoi vuoden vaihteessa Canadan edustajana aseistariisuntaneuvotteluissa toiminut kenraaliluutnatti E. L. Burns.

Sitä tapausta on myös käytetty välillisesti "tekosyynä" joidenkin maiden toimesta, jotka haluavat viivytellä ydinaseiden jakamiskiellon ratifiointia, hän selitti.

Kenraali Burns on toiminut vuodesta 1961 alkaen Canadan valtuuskunnan johtajana aseistariisuntakonferensseissa. Hänen tilalleen tulee muutaman kuukauden kuluttua Canadan suurlähettiläänä YK:ssa toiminut George Ignatieff.

Haastattelun yhteydessä 71-vuotias kenraali Burns sanoi pitävänsä nykyhetkeä kriittisenä rauhan tavoittelussa, sillä Yhdysvaltain uuden hallituksen muodostaminen voi joko parantaa tai huonontaa tilannetta.

Sanoen Varsovan liiton asevoimien Tshekkoslovakiaan siirtymisen huonontaneen tilannetta idän ja lännen asevoimien vähentämisen kannalta katsoen kenraali Burns selitti: "Minä luulen sen (Tshekkoslovakian tapahtumain) vaikutuksen olevan väliaikaista laatua sillä loppujen lopuksi Varsovan liiton maat eivät ole hyökänneet länsimaita vastaan — kysymys on jostakin niiden sisäisistä asioista."

Tshekkoslovakian invaasioa on selitetty myös yhdeksi syyksi miksi Yhdysvaltain kongressi ei ole ratifioinut sopimusta mikä kieltää ydinaseiden jakamisen maille, joilla niitä ei ole, hän selitti.

"Tämä ratifioinnista kieltäytyminen on tekosyy monelle niistä (maista) jotka eivät ole viivytystarkoituksessa allekirjoittaneetkaan sitä.

Niistä kahdeksasta maasta, joiden sanotaan olevan pikemmin siinä asemassa, että ne voivat tuottaa omia ydinaseitaan, vain kaksi — Canada ja Ruotsi — on allekirjoittanut tämän sopimuksen. Sen täytäntööntulon ehtona on 43 maan ratifiointi, mutta se riippuu paljon siitä, mitä Yhdysvallat tekee. Jos Yhdysvallat ratifioi sen, Neuvostoliitto menettelee todennäköisesti samoin ja se nostattaisi painostusta toisia maita kohtaan.

Tshekkoslovakian kriisi on antanut myös sopimusta vastustaville Länsi-Saksan poliitikoille "tekosyyn sopimuksen uudelleen tuomitsemiseksi" niin että voivat ainakin viivyttää sopimuksen allekirjoittamista, selitti kenraali Burns.

Puhuen aseistariisuntakonferenssin työstä kenraali Burns ilmaisi käsityskannan, että hitaan edistyksen vuoksi voivat ihmiset kyllääntyä "kunnes jonakin päivänä tunnemme olevamme hyvin paljon vastatusten ongelman kanssa — toisin sanoen meidät voidaan silloin räjäyttää ydinaseilla helvettiin. Sen estämiseksi ei ole muuta keinoa kuin aseistariisunta."

VIIME TIEDOT

Saigon. — Yhdysvaltain asevoimien päällystö tiedoitti torstaina, että USAn ja Saigonin hallituksen asevoimat ovat suorittaneet huomattuja operatioja Saigonin pohjois- ja eteläpuolella, mistä on nyt löydetty Vietkongin suuria ase- ja ammusvarastoja. Pariisista saatujen tietojen mukaan Vietnamin rauhanneuvottelut tallaavat edelleen paikallaan.

Praha. — Stefan Sadovsky, jota sanotaan kommunistijohtaja Alexander Dubcekin läheiseksi työkumppaniksi, nimitettiin torstaina Slovakian sosialistisen tasavallan ensimmäiseksi pääministeriksi. Uuden perustuslain mukaan Tshekkoslovakiasta tuli nyt kahdesta kansallisuusryhmästä, tshekeistä ja slovakeista muodostuva sosialistinen liittotasavalta. ....

Havanna. — Kuuba vietti torstaina juhlallisuuksin sosialistisen vallankumouksen 10-vuotispäivää. Pääministeri Fidel Castro piti suuressa kansanjuhlassa Havannan kaupungissa yli kaksi tuntia kestäneen puheen päivän merkityksestä.

Montreal. — Kova tuuli ja suuret luminietokset pysähdyttivät maantieliikenteen miltei kokonaan torstaina. Kovin talvimyrsky riehui Montrealin kaupungin itäpuolella, missä maanteille juuttui satoja autoja matkustajien etsiessä suojaa motelleista, hotelleista, ravintoloista, huoltoasemilta jne. CNR:n ja CPR:n junaliikennekin keskeytyi vähäksi aikaa paksun lumen vuoksi.

Ottawa. — Pääministeri Pierre Elliot Trudeau sanoi torstaina, että Ranskan presidentti Charles de Gaulle on pidättänyt Canadan kansallisen yhtenäisyyden kehittymistä vaikuttamalla ranskalais-canadalaisten visseihin eliittiryhmiin.

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Apollo VIII lennosta

Ei ole epäilyäkään siitä, etteikö Apollo ja sen 3-henkisen miehistön lento kuun ympäri ja sieltä takaisin ole avaruustutkimuksen historiassa eräs tärkeä merkkitapaus.

Rinnastamatta niitä kysymyksiä mekaanisesti toisiinsa me uskomme kuitenkin, että kun tulevat sukupolvet keskustelevat avaruuslentojen alkuhistoriasta, he tulevat muistamaan sellaisia merkkipäiviä kuin maapallon ensimmäiseksi lokakuun 6 pnä 1957 kiertänyt Neuvostoliiton Sputnik; neuvostoliittolaisen kosmonautin Juri Gagarinin suorittama ensimmäinen lento maapallon ympäri huhtikuun 12 päivänä 1961 ja Yhdysvaltain astronauttien — Frank Borman, James Lovell ja William Anders — ensimmäinen ihmislento kuun ympäri ja lasku takaisin maaemomme syliin joulukuun 27 päivänä 1968.

Joidenkin asiantuntijoiden alku-arviointien mukaan Yhdysvaltain astronautit suorittivat tämän joulunpyhien ajaksi sijoitetun kuulennon "liian aikaisin", ts. harkitsematta suurinta mahdollista turvaa mahdollisten onnettomuuksien ehkäisemiseksi. Tämän yli puolen miljardin mailin matkan kaikissa vaiheissa oli tietenkin mahdollisia vaaroja, alkaen ne siitä hetkestä, jolloin heidän Apollo VIII avaruusaluksensa lähetettiin voimakkaan raketin ampumana matkalle ja päättyen vasta tulilekkien keskellä Tyynenmereen tapahtuneeseen laskuun. Mutta erittäin kriittisiä vaiheita oli useita: irtaantuminen maan vetovoiman vaikeuksista; kuun läheisyydessä avaruusaluksen vauhdin hiljentäminen siten, että se saatiin kiertämään kuuta, kuun takana suoritettu avaruusaluksen koneiston käynnistys niin, että vauhti lisääntyi ja Apollo vapautui kuun vetovoiman vaikutuksesta voidakseen aloittaa pitkän matkansa takaisin maahan. Sen lisäksi oli lukuisia muita erikoisvaaroja, esimerkiksi mahdollisuus törmätä yhteen lentävien meteoriittien kanssa ja auringon säteilyn vaara astronauttien terveydelle.

Lennon suorittaneet astronautit olivat luonnollisesti täysin tietoisia näistä ja monista muistakin vaaroista. Mutta he suorittivat matkansa erikoisen harkinnallisesti, osoittaen sekä henkilökohtaista rohkeutta että suurta teknistä taitoa, mikä nostatti laajakantoista ihailua ja kunnioitusta heitä ja yleensä amerikkalaisia kohtaan kautta maailman.

Tämän lennon yhteydessä, kuten niin monesti aikaisemminkin, on herätetty myös kysymyksiä siitä, että "mitä hyötyä on" avaruuslennoista ja erikoisesti ponnisteluista kuulaskun suorittamiseksi. Neuvostoliiton aikaisempien lentojen yhteydessä esitettiin jopa Yhdysvaltain korkeimmilta hallitusportailta sellainenkin lausunto, että "mitä merkitystä on rautamöhkäleen lähettämisellä avaruuteen". Nyt tietenkin ne samat piirit ovat menneet toiseen äärimmäisyyteen ja unhoittavat mukavasti aikaisemman lausuntonsa.

Mutta eri puolilla maailmaa on kuitenkin asiantuntijoita, jotka pitävät kyseenalaisena ponnisteluja ainakin kuulaskun suorittamiseksi ellei koko avaruustutkimusta. Esimerkiksi tunnettu brittiläinen, sir Bernard Lovell katsoo, että USAn ja NL:n välinen kuumatkailpailu, kuten hän selittää, on nykyvaiheessa pääasiassa kilvoitteluja välineitten kanssa millä ei ole suurtakaan yhteenkuuluvaisuutta tieteellisen tutkimustyön kanssa.

Eräs huomattu amerikkalainen, Warren Weaver, esittää puolestaan prioriteetti- eli tärkeysväitöksiä selittäen: Sillä $30 miljardilla, minkä Yhdysvallat tulee käyttämään lähettääkseen miehen kuuhun, voitaisiin antaa maan kaikille opettajille 10 prosentin palkankorotus 10 vuoden aikana, uusia 200 parasta collegea, opettaa 50,000 tiedemiestä, rakentaa 10 lääketieteellistä koulua, muodostaa täydellinen yliopisto 53:een tarvitsevaan maahan, perustaa kolme uutta Rockefeller säätiötä — ja silti jäisi yli $100 miljoonaa muihin tieteellisiin tarkoituksiin.

Samantapaisia laskelmia voitaisiin tehdä paljon. Sillä suurella rahasummalla, minkä Yhdysvallat on käyttänyt ja tulee edelleen käyttämään miehen lähettämiseksi kuuhun, voitaisiin auttaa paljon maatalouden ja teollisuuden edistämistä kehitysmaissa sekä köyhyyden, sairauksien, tietämättömyyden ja ennakkoluulojen poistamista Yhdysvalloissa.

Mutta avaruustutkimuksen hyväksi käytetään sittenkin vain suhteellisen pieni osa Yhdysvaltain kansallistulosta kun sitä verrataan siihen joukkomittaiseen kansakunnan varojen haaskaamiseen, mikä tapahtuu Vietnamin likaisen sodan jatkamiseksi ja yleensä varustuskilvan ylläpitämiseksi. Sotamenojen vähentäminen antaisi paljon suurempia säästöjä ja siis suurempia mahdollisuuksia sodankäyntiin köyhyyden poistamiseksi Yhdysvalloissa ja kehitysmaissa, mitä saataisiin avaruustutkimuksen lopettamisesta tai supistamisesta.

Sitäpaitsi on muistettava, että "ihminen ei ole yksinomaan leivästä" kuten sanotaan. Ihminen on aina pyrkinyt laajentamaan tietojaan, kehittämään taitojaan ja tutkimaan tuntemattomia. Vain tämän perusteella on voinut tapahtua edistystä ja voi edelleenkin tapahtua.

Meille voidaan tietenkin sanoa, että avaruustutkimuskin voi liittyä joko tavalla tai toisella militaristisiin pyyteisiin. Me tiedämme myös, että avaruuteen on jo lähetetty satelliitteja vakoilutarkoituksessa, että teknisesti on mahdollista lähettää ydinpommeilla varustettuja satelliittejä avaruuteen terrorisoimaan koko ihmiskuntaa ja että esimerkiksi Apollo VIII komentaja Frank Borman hienotunteisesti kysyi, että "kuu näyttää amerikkalaiselta juustolta".

Mutta niin on monia muitakin tieteellisiä saavutuksia, mistä on koitunut suurta hyötyä ja edistystä ihmiskunnalle, käytetty myös sotatoimiin ja muihin hyödyttömiin tai kokonaan turmiollisiin tarkoituksiin.

Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö avaruustutkimus tule ennemmin tai myöhemmin tuottamaan suurta hyötyä ihmiskunnalle. Mikä tietää kuinka suurta hyötyä ihmiskunta tulee saamaan yksinomaan siitä kun avaruuteen lähetetään rauhankimaan itselleen turvan esimerkiksi säteilyä, kuumuutta ja kylmyyttä vastaan. Se voi välillisesti ratkaista miljoonille ihmisille tärkeitä pulmakysymyksiä, puhumattakaan nyt siitä, että avaruuslentojen avulla voidaan ehkä löytää uusia elämän synnylle ja kehittämiselle, toisten planeettojen "ihmisten" löytämiseen jne.

Tässä mielessä on syytä sydämellisesti onnitella Apollo VIII:n miehistön merkityksellistä saavutusta joulunpyhien kuulennolla.

SUOMEN HALLITUS SAI LOPULTA HALUAMANSA "VETURIVALTUUDET"

Oikeisto hyökkäsi Neuvostoliittoa vastaan — koko vasemmisto hyväksyi — kepun riveissä oli asiasta ristiveto

Helsinki — (K.U.) — Hallitus sai lähinnä koko vasemmiston ja osittain keskustapuolueen äänin 117—51 eduskunnalta lauantai-iltana sähköveturiasiassa lisävaltuudet käydä yksityiskohtaiset neuvottelut Neuvostoliiton tarjouksesta. Äänin 108—89 päätettiin, ettei kauppapolitiikan piiriin kuuluvaa asiaa tuoda enää eduskuntaan. Niin syntyi ratkaisu, jota SKDL:n ryhmä suositteli jo marraskuun alussa kauppa- työllisyyspoliittisista syistä. Yllättäen keskustapuolue antoi itsestään NL:n kauppaanme kehittäjänä täysin kaksikasvoisen kuvan, sillä puolet ryhmästä äänesti oikeiston mukana NL:n tarjousta vastaan.

Oikeisto suuntasi 6-tuntisessa sähköveturikeskustelussa Suomen ja NL:n suhteita vastaan harvinaisen kovan hyökkäyksen, jolle on vaikea löytää vertailukohdetta 1960-luvulta edes Saimaan kanavan käsittelystä.

VALTIOVARAINVALIOKUNTA HYVÄKSYI AIEMMIN

Kauppasuhteiden ja työllisyyden kannalta myönteiseen suuntaan ratkesi sähköveturikysymys perjantai-iltana eduskunnan ja hallituksen piireissä sitkeänä koko päivän jatkuneiden neuvottelujen jälkeen.

Illalla äänin 13—8 hyväksytyssä valtiovarain valiokunnan lisäbudjetti mietinnössä annettiin hallitukselle sen pyytämät valtuudet käydä jatkoneuvotteluja neuvostoveturista ja tehdä sen jälkeen päätös ilman, että asiaa enää tuodaan eduskuntaan.

Ainoa lisäys oli ponsi dieselöidyn ja sähköistetyn vetokaluston vertailututkimuksesta. Lopullinen ratkaisu syntyi lauantaina klo 10 alkaneeseen eduskunnan täysistuntoon.

Vielä päivällä valiokunnan ensimmäisessä lukemisessa syntyi hylkäyspäätös äänin 13—7. Lukuisten neuvottelujen aikana hallituspuolueiden eduskuntaryhmätkin kokoontuivat kahdesti ja iltakierroksella keskustapuolue ja sosialidemokraatit luopuivat kielteisestä kannastaan.

Asiallisesti ne omaksuivat saman kannan kuin SKDL, joka jo marraskuun alussa selväpiirteisesti suositti työllisyys- ja kauppapoliittiset edut huomioon ottaen annettavaksi hallitukselle valtuudet neuvotella neuvostoveturista. Tällä kannalla oli ollut myös TPSL.

Muutamien tuntien kuluessa sosialidemokraatit ja keskustapuolue perääntyivät siitä aiemmasta kielteisestä asenteestaan, jolla ne olivat viikkokausia hidastaneet ratkaisun syntymistä. Kuitenkin sähköveturikysymyksen myönteisellä ratkaisulla on avainmerkitys lähettäessä vuoden 1969 alussa neuvottelemaan uudesta 5-vuotiskauppasopimuksesta Neuvostoliiton kanssa, jonka tilaukset ovat elintärkeitä maamme metalliteollisuudelle.

Kovaa linjaa ajoi sosialidemokraattien ryhmässä loppuun asti ed. L. A. Puntila. Hän esitti vielä ryhmänsä iltakokouksessa lisäbudjetin perusteluihin lausumaa, jonka mukaan hallituksen olisi pitänyt suorittaa uusi tutkimus "dieselöinnin kannattavuudesta ja palata sen jälkeen veturikysymykseen vielä uudelleen esityksellä eduskuntaan. Äänestyksessä SDP:n ryhmä torjui 32—18 Puntilan esityksen asian uudesta eduskuntakäsittelystä.

Myös keskustapuolueen linja ministeriryhmän selvistä kannanotoista huolimatta oli kaikkea muuta kuin vakuuttava tässä tärkeässä kauppapoliittisessa kysymyksessä. Jos keskustapuolue olisi ottanut varhaisessa vaiheessa selvän kannan sähköveturibudjettiin, olisi ratkaisu syntynyt nopeasti, mutta valiokuntakäsittelyssä ryhmän jäsenet äänestivät hallituksen esitystä vastaan.

Ratkaisevasti sos.dem. ryhmän kannanmuutokseen vaikutti ministeriryhmän ohella tiettävästi puolueen puheenjohtaja Rafael Paasio.

Hän oli sitä mieltä, että ei ole mitään syytä tässä asiassa poikkeuksellisesti saattaa eduskuntaa jälleen ratkomaan kauppapoliittisia tehtäviä, jotka kuuluvat hallitukselle.

— Tärkeintä tänään syntyneessä ratkaisussa on juuri se, ettei sähköveturiasiaa enää uudelleen tuoda eduskuntaan, vaan tehdään vihdoin lopullinen päätös, sanoi kulkulaitosministeri Paavo Aitio perjantai iltana lehdistön edustajille ryhmien päätöksistä.

Ryhmien päätösten mukaan hallitus itse asiassa saa juuri ne valtuudet, joita se on pyytänyt: käydä neuvotteluja myös toisesta vaihtoehdosta, Neuvostoliiton tarjouksesta, jatkoi Aitio.

Aitio totesi, että lisäbudjetin hyväksyminen lauantaina eduskunnassa ei suinkaan merkitse sitä, että hallitus välittömästi tilaisi sähköveturit.

Hallitus tarvitsee kuitenkin valtuuksia jo yksistään siihen, että se neuvottelussa saisi yksityiskohtaisemmat liitetiedot Neuvostoliiton tarjouksesta, mikä on välttämätöntä lopullisen ratkaisun tekemistä varten.

SOTILASKAAPPAUSTEN AFRIKKA

Ilkeät huhut väittävät, että brittiläisen kansainyhteisön päämiesten tammikuussa suunniteltu kokous on jäävä vajaaksi, koska kansainyhteisöön kuuluvien afrikkalaisten maiden päät eivät kaappausten takia uskalla saapua Lontooseen. Maa huojuu Nigeriassa, Ghanassa ja Sierra Leossa, mutta myös suhteellisen vakaina pidetyissä Ugandassa, Keniassa ja Tansaniassa. Muistettaneen, että Ghanan Nkrumah kukistettiin Kiinanmatkan aikana kaakaon maailmanmarkkinahintojen laskun synnyttämän tyytymättömyyden pohjalla.

Jugoslavialainen International Affairs -lehti nimittää kuluvaa vuosikymmentä Afrikan kohdalla "kaappausten vuosikymmeneksi". Viime kolmen vuoden aikana on Afrikassa tapahtunut vallankaappaus keskimäärin joka kolmas kuukausi. Malin Modibo Keitan kukistaminen oli 23. väkivaltainen vallansiirto Afrikassa vuoden 1963 jälkeen. Hallitukset ovat vaihtuneet tällä tavoin Ylä-Voltassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Ghanassa, Algeriassa, Sudanissa, Ugandassa, Sansibarissa, molemmissa Kongoissa, Sierra Leonessa, Nigeriassa, Burundissa, Togossa ja Dahomeyssä. Viimeksi mainitussa peräti neljä kertaa.

23 Sotilaskaappausta on tietenkin suhteellisesti ottaen "vähän", kun lukua verraa Afrikan itsenäisten valtioiden määrään, 39:ään. Oireellista kuitenkin on sotilaskaappausten tiheneminen ja niiden uhan lisääntyminen seurauksena kehityksen pysähtymisestä.

Afrikan kokonaisen maanosan osuus maailmantuotannosta on vain 2 %. Etelä-Afrikan liittovaltiota lukuun ottamatta on Afrikan vuosituotanto samaa kuin Italian. Tämä 23 mrd dollarin tuotanto jakaantuu Italiassa noin 50 miljoonalle, Afrikassa 250 miljoonalle ihmiselle. Ongelmien ydin on taloudessa. Afrikka on edelleenkin raaka-aineiden maanosa, jonka teollistumista estävät mm. pääomien puute, ankarat, poliittisesti ovat lainaehdot ja läntisten kauppablokkien syrjintäpolitiikka.

Kymmenkunta vuotta itsenäisinä olleet Afrikan maat ovat odotetun nousun sijasta tallanneet samoilla jalansijoilla. Kaupungistuminen ja työttömyys ovat yleisiä ja useissa maissa on virkakoneistosta muodostunut oma etuoikeutettu ryhmänsä, joka kerää hedelmät pois. Sotilaskaappausten tukena on tämä sosiaalinen tyytymättömyys. Itse kaappaukset ovat erilaisia. Joissakin tapauksissa kaappajat ovat "nuorturkkilaisia" edistystä haluavia upseereita, toisissa on kysymys vain vallansiirrosta eri ryhmien välillä ja kolmansissa pelaavat kansainväliset intressit palkkasotilaineen.

Yhdessätoista afrikkalaisessa maassa on nyt sotilashallitus. Kehityksen jatkuessa nykyisellään laajenee everstien valta.

Hilkka Ahmala

Maailman turuilta

SATO LYÖ MINUA, JA PITÄÄ HEILOJA, SANOI HÄNEN VAIMONSA

Tokio. — Vaimonsa puheiden mukaan pääministeri Eisaku Sato käy ulkona geisha-tyttöjen kanssa ja vain harvoin puhuu vaimolleen. "Hän on piessyt minua monta kertaa. Minun puolustajani käskivät hänen lopettaa väkivaltaisuutensa, mutta koska hän on vaitelias mies, hänen kätensä liikkuu liian nopeasti" sanoi mrs Sato haastattelussa, joka julkaistiin Shukan Asahi julkaisussa. Japanilaiset eivät aikaisemmin kiinnittäneet kulmakarvojaan artikkelille.

Vaimon lyömistä ei Japanissa pidetä paljon minään, koska parit, kuten Sato'tkin, ovat usein jo lapsena määrätty toisilleen, vanhempiensa taholta.

Mrs. Sato sanoi että hänen miehensä on hänen serkkunsa ja että heidät oli sovittu pariskunnaksi jo hänen alkeiskoulussa ollessaan. Hänen kysyttäessä että rakastiko hän miestään heidän mennessään naimisiin 40 vuotta sitten, hän vastasi "että ei erikoisesti tykännyt hänestä".

"Siksi tämä avioliitto hyvin väkin kiinnosti minua. Ettekö tekin usko että jos rakastamme ja kärsimme, avioliittokin on kiinnostavampi?"

Mrs. Sato, jota sanotaan suureksi tekijäksi hänen miehensä poliittiselle menestykselle sanoi myös, että heidän aikaisemmat avioliittovuotensa olivat vaikeita lyömisten vuoksi ja siksi kun miehensä huvitteli geishatyttöjen kanssa.

— Pienoisröngenkojeen jonka leveys on 7 mm ja pituus 100 mm, on kehittänyt ruotsalainen Atomenergi. Kynänkokoista röntgenkojetta voidaan käyttää sekä lääketieteellisiin tarkoituksiin että teollisuudessa.

Huomioita läntisen pallonpuoliskon kokouksesta sodan lopettamiseksi

Port Arthur. — Läntisen pallonpuoliskon konferenssissa hyväksytty julistus julkaistiin perjantaina joulukuun 20 p. Port Arthurin "News Chronicle"- ja Fort Williamin "Times Journal" -lehdissä, kolme viikkoa sen jälkeen kun konferenssi pidettiin Montrealissa. Kokoukseen osallistui St. James United Churchin avaroissa paikoissa noin 2,000 edustajaa ja vierasta torstaina ja perjantaina marraskuun 28 ja 29 päivinä. Yliopistorakennuksessa, jossa oli kymmeniä pienempiä kokoushuoneita ja juhlasali, kokoonnuttiin marraskuun 30 p. ja joulukuun 1 päivänä.

Siellä oli noin 1,800 edustajaa ja vähemmän vieraita, koska se oli sivussa Ville Jacques-Cartier kaupunginosassa.

Kumpikin mainituista lehdistä (samoin kuin yleensä suuren rahan lehdet) olivat aiemmin uutispalstoillaan julkaisseet kaikenlaisia mörköjuttuja, selittäen yleisölle, että Montrealin kokouksessa miltei tapeltiin ja että se hajosi merkityksettömänä jne.

Marraskuun 28 ja joulukuun 1 päivän välisenä aikana läntisen pallonpuoliskon kansojen konferenssissa Yhdysvaltain Vietnam-sodan lopettamiseksi oli kymmenien sanomalehtien omia edustajia ja valokuvaajia sen lisäksi että Canadian Press ja Yhdysvaltain Associated Press koneistoineen olivat siellä.

Totuus ei pala tulessakaan, sanotaan. Ja se täytyy sanoa, että tämä konferenssi oli kansainvälisesti merkityksellinen, koska se pidettiin Pariisin neuvottelujen aattona. Vallitseva tilanne avasi kokoontumisen mahdollisuuden Amerikan 27 maan kansojen edustajille yhden suuren asian puolesta, yhdistysen se taisteluun Yhdysvaltain imperialismin sotapolitiikkaa vastaan. Yhtenäisyyden saavuttaminen ja konferenssin onnistuminen, huolimatta moninaiasian puolesta, yhdistyen se taissodan lopettamisvaatimukseen.

Konferenssin saavuttama yhtenäisyys tapahtui monenlaisten erimielisyyksien lietsonnasta huolimatta.

Kokouksen pääasiaan palauttamisessa ja keskustelujen syrjäteille luisumisen ehkäisemisessä auttoi ensimmäisen kerran Vietnamin Demokraattisen Tasavallan jäsenten saapuminen Pariisista perjantaina. Heidän tervehdyksensä ja onnittelunsa, sekä raporttinsa taisteluista Yhdysvaltain rikollista pommitusta vastaan oli samanaikaisesti kertomus maan sosialistisen talouden rakentamisesta, mikä innoitti niin edustajia kuin vieraitakin, jotka täyttivät St. James Yhdistyneen kirkon istuimet ja ympäristön seisomatilatkin.

Lauantaina marraskuun 30 pnä olivat edustajat jakaantuneina yliopistatalon erinäisiin huoneustoihin, 7:ään seminaariin, keskustelemaan ja valmistamaan lausuntoja erinäisistä asioista.

Yleisen istunnon avautuessa oli juuri päättynyt keskustelu rotukysymyksen erinäisistä käsitteistä ja kokous oli pidetty suuressa salissa, osallistuen siihen yli kaksisataa henkilöä. Yhteenvedoissa löytyi yhtenäisyys, jossa todettiin ensiksi, että rotukiihkoilu on kapitalismin kasvannainen, ja että uusfasismin y.m. taantumuksen edustajat käyttävät sitä yhteiskunnallisessa ja aatteellisessa mielessä alistaakseen ja hallitakseen orjuutettujen värillisten kansojen joukkoja siirtomaaorjuudessa ja uhkaavat niiden kansojen turvallisuutta. Samalla ne kiihoittavat valkoisten harhaanjohtamista. Sen vuoksi rotusorto on tuomittava.

Rotukysymyksen yhteydessä esitettiin päätöslauselma, että lähetetään kaksi edustajaa OLAS-järjestön päämajaan ainehiston kokoamista varten ja rauhan taistelun yhdistämiseksi latinalaisen Amerikan maissa.

Esitettiin raportti seminaarista, jossa keskusteltiin ja valmisteltiin käytännöllisiä tehtäviä painostusliikkeenä hyökkäyksen lopettamiseksi ja Pariisin neuvottelujen ratkaisuihin vaikuttamiseksi.

Nämä toiminnat ovat samalla solidaarisuusmielenosoituksia Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusliikkeen perustamisen kunniaksi joulukuun 20 päivästä alkavalla viikolla, jota oli maailman rauhanneuvosto aiemmin esittänyt. Mutta huomioiden Yhdysvalloissa uuden presidentin Nixonin virkaan vihkimisen tammik. 20 p. läntisen pallonpuoliskon maissa jatkuu solidaarisuusviikko siihen saakka ja kutsutaan sen edellisen viikon vaihteessa mielenosoituksien järjestämiseen.

Tässä yhteydessä tehtiin erään pienen ryhmän taholta yritys Tshekkoslovakian kysymyksen esittämiseksi, joka sai jaloilleen Mexicon edustajiston melkein sokean Diasen joka puhuessaan julisti, että imperialistivaltojen sotavehkeilijät synnyttivät hyökkäyssotia rikkauksien rosvoamiseksi kaikkialla. Vietnamissa on siirtomaahallinnollista orjuutusta aseellisesti käytä Etelä-Vietnamin rikkauksien anastamisen mielessä. Kansan yhtenäisyyden pakottamana Ranskan sotilasvoimien täytyi poistua sieltä, mutta Yhdysvaltain monopolit eivät jättäneet rosvosaalistaan, vaan alkoivat aseellisen sekaantumisen, estäen itsemääräämisratkaisun 1954 Geneven sopimuksen pohjalla. Mutta Tshekkoslovakian kysymys oli sosialistisen perheen sisäinen toimenpide suojellakseen sosialismin rakentamisen saavutuksia, minkä lopullisena päämääränä on pysyvän rauhan turvaaminen kaikille kansoille. Kukaan yhteisapuun osallistuneista ei vaatinut mitään Tshekkoslovakiasta. Se ei ollut sekaantumista hyökkäysmielessä, eikä anastustarkoituksessa, mutta pyrkien suojelemaan sosialismin rakennustyön tuloksia. Se ei kuulu tämän kokouksen keskustelukysymykseksi. Ja hänen kantansa hyväksyttiin nousten joukkona seisomaan yksimielisyyden osoitukseksi.

(Jatkuu seuraavassa numerossa)

Franco karkoitti karlistiprinssin

Madrid — Kenraali Francon hallitus karkotti perjantaina Bourbon Parman prinssin Xavierin Espanjasta. Tämä 79-vuotias karlisti on yksi Espanjan kruununtavoittelijoista. Viranomaiset eivät maininneet syytä hänen karkoittamiseensa. Prinssi puolisoineen matkusti Pariisiin.

Edellisellä viikolla hallitus karkotti Xavierin pojan 38-vuotiaan prinssi Carlos Hugon hänen poliittisen toimintansa vuoksi.

Madridin lentokentälle kokoontui perjantaina parisen sataa karlistia nähdäkseen kruununtavoittelijan. Muutamilla heistä oli päässään kuuluisat punaiset baretit, joita käyttivät aikoinaan Francon rinnalla Espanjan sisällissodassa taistelleet karlistit. He huusivat iskulauseita, ilkkuivat ja viheltivät harmaa-asuisille poliiseille sekä lauloivat karlistien lauluja.

Tämä maastakarkotus oli raskas isku karlistien toiveille Espanjan kruunun tavoittelussa.

— Joka vuosi noin 60 000 kenialaista päättää menestyksellä kansakoulun, mutta suurimmalla osalla ei ole mahdollisuuksia jatkaa opintojaan.

KIRJEITÄ

PIDETÄÄN VAPAUS ENNALLAAN

Tulisiko Vapauden ilmestyä edelleen 3-päiväisenä, vai siirryttäänkö siiheen, että lehti ilmestyy kahdesti viikossa? Liikekannalta voisi 2-päivänen olla edullisempi. Toisaalta on huomioitu että uutta yhteiskuntaa ei voida rakentaa vanhan sisällä. Kulttuurilaitoksetkaan eivät ole vain kulttuurin vuoksi, eli uuden yhteiskunnan rakentamiseksi vanhan sisällä. Toivokaamme uuden ajatusten saavan sijaa. Silloin meillä on edelleen 3-päivänen Vapaus.

— Länteläinen, Vancouver, BC.

KYSYMYS "RAILILLE"

Pyydän tilaa lehdessä seuraavalle: Sain suuren kirjalähetyksen ennen joulua, mutta mistä? Kääreparperi oli niin mäsänä ettei postimerkkejäkään näy, eikä sitä mistä paketti on lähetetty. Mutta nimi Raili ja allekirjoittaneen osoite on joten kuten säilynyt. Paketti oli ristisiteessä ja siten se oli pysynyt hyvin koossa. Kiskoin siitä esiin yhden kirjan ja katsoin mitä siinä sanotaan. Sen nimi oli "Eeva" — painettu heinäkuussa 1967. Siis vanha julkaisu, mutta allekirjoittajalle "uusi".

Niinpä pyydän "Railia" hyväntahtoisesti tiedoittamaan missä milloin ja mistä lähetys on allekirjoittaneelle osoitettu.

Annie Ruissalo
Rainycrest,
Fort Frances, Ont.

PÄIVÄN PAKINA

KYn MIEHILLE MATKAPASSEJA

Näyttää siltä, että Saigonista lähetettiin Pariisiin "pukki kaalimaan vartijaksi" tai jotakin sellaista.

Jokin aika sitten meille tiedoitettiin, että Pariisin rauhanneuvotteluihin osallistuvan Saigonin hallituksen valtuuskunnan ylivalvojaksi — poliittiseksi ylikomissaariksi — on presidentti Nguyen Van Thieu nimittänyt varapresidenttinsä, Nguyen Cao Kyn.

Pian sen jälkeen kerrottiin että kenraali Ky ja hänen "lumoavan kaunis puolisonsa" olivat saapuneet suurine seurueineen Pariisiin.

Suurten tekijäin tavoin tämä ylikomissaari järjesti loisteliaita ilmestymisiä ja haastattelutilaisuuksia, ja alkoipa missä sekaantuikin ja paljastellen yhä enemmin jyllää.

Hänen keskeisenä tehtävänään oli antaa lausuntoja, joiden ilmeisenä tarkoituksena oli vaikeuttaa ja viivyttää Pariisin rauhanneuvottelujen alkamista. Puheittensa mukaan mr Kyta kiinnosti enemmän "Hanoin vapauttaminen" kuin rauhanneuvottelujen aloittaminen.

Tässä vaiheessa varapääministeri Ky — presidentti Thieun luotettavin mies, joka oli nimitetty Saigonin valtuuskunnan peräänkatsojaksi ja poliittiseksi kaitsijaksi, lähti Pariisista Saigoniin "uusia ohjeita" hakemaan.

Kaiken tämän jälkeen tuli joulukuun 28 pnä Pariisista uutistieto, että "Pariisin rauhanneuvottelujen alkamisesta on suurempia toiveita", kuten eräs huomattu päivälehti tarinan otsikoi.

Samaa asiaa käsiteltiin New York Times Servicen Saigonista lähettämässä lauantaisessa uutistiedossa missä kerrottiin vähän yksityiskohtaisemmin, minkälaisia "ohjeita" ja neuvoja marsalkka Ky tällä kotimatkallaan sai.

Oikeastaan on väärin puhua Kyn "kotimatkasta", sillä hän ei ole etelä-vietnamilainen — vaan sosialistista järjestelmää pakoon lähtenyt pohjois-vietnamilainen.

New York Timesin kertoman mukaan Saigonissa oli vähän leikattu peräänkatsojan siipiä. Hänelle oli annettu muistutus poliittisesta kuolemasta, eli siitä, että "suutarin on pysyttävä lestissään". Ei nimittäin sovi kirjoihin eikä kansiin, että joku Ky astuu isoimpiensa varpaille — olkoonkin että hänet on nimitetty pääkaitsijaksi Pariisiin.

Mainitussa New York Timesin uutistiedossa asia esitettiin näin:

"Hallituksen (Saigonissa) puhemiehet vahvistivat eilen illalla (joulukuun 27 p.), että ainakin kolmannes Pariisin henkilökunnasta on erotettu ja tavallisesti luotettavista lähteistä on saatu tietää, että erotettuja on lähes kolme neljäsosaa 40:stä henkilöstä, jotka oli valittu avustamaan varapresidentti Nguyen Cao Kyta ja lisäksi viisi rauhanvaltuuskunnan jäsentä.

Tämä toimenpide tuntuu riistävän Kyltä pois hallituksen päävaltuutetun aseman Pariisissa . . .

Diplomaattipiireissä arvellaan tämän toimenpiteen elvyttävän uudelleen Kyn ja Thieun myrskyiset suhteet.

Virallisena tiedonantona näistä erotuksista on se, että toimensa menettäneet ovat henkilöitä, jotka "ovat loukanneet kansallista kurinalaisuutta mikä vaatii sitä, ettei kukaan saa poistua Etelä-Vietnamista ilman pääministerin kirjallista lupaa . . ."

Kyn tutkijat sanovat kuitenkin, että Thieu ja pääministeri Huong olivat tietoisia Kyn valtuuskunnan kokoonpanosta, "kun se lähti Pariisiin joulukuun 7 pnä . . ."

Se siitä. Selvää on se että presidentti Thieu pelkää vieläkin vanhaa kilpailijaansa, Kyta, vaikka amerikkalaiset pistimet ovatkin hänen takanaan ja tukenaan.

Saigon pelkää myös ja ehkä kaikkein eniten sitä, että Pariisin neuvottelut johtaisivat Vietnamin kysymyksen poliittiseen ratkaisuun, minkä perusteella Etelä-Vietnamin tulevaisuus jäisi itse vietnamilaisten ratkaistavaksi. Se tietäisi varmaa matkapassia niille, jotka ovat toisten, vieraitten maiden asialla ahertaneet.

Juuri tämä suuri pelko — rauhasta ja sodan loppumisesta — estää Thieun ja Kyn käymästä toistensa kurkkuihin.

Tuhannesti parempi tietenkin olisi, että Setä Samuli antaisi molemmille lopputilin ja sanoisi vietnamilaisille, että järjestäkää kotoiset asianne miten haluatte, me lähdemme kotiin.

Mutta kun asia näin ei ole, niin rauhanvoimien kautta maailman ja myös täältä Canadasta, on harjoitettava uutena vuotena jatkuvaa painostusta sen hyväksi, että saataisiin Yhdysvallat suostumaan vakavamielisten neuvottelujen alkamiseen Pariisissa, ampumisen lopettamiseen Etelä-Vietnamissa ja poliittisen ratkaisun tekoon v. 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen kirjaimen ja hengen mukaisella tavalla.

Känsäkoura.

Urheilua

Streltsov jälleen Neuvostoliiton paras

Moskova — Moskovan Torpedon keskushyökkääjä Eduard Streltsov on julistettu Neuvostoliiton tämän vuoden parhaaksi jalkapalloilijaksi jo toisena vuonna peräkkäin. Äänestykseen osallistuneista 79 urheilutoimittajasta 60 asetti Streltsovin ensimmäiseksi.

Seuraaville tiloille tulivat Tbilisin Dynamon Murtaz Hurtsilava, ZSKA:n kapteeni Albert Shesternev, Kievin Dynamon Vladimir Muntjan, Moskovan Spartakin kapteeni Galimzjan Husainov ja Tbilisin Dynamon kapteeni Slava Metrevelli.

31 vuoden ikäinen Streltsov on jo vuodesta 1954 lähtien pelannut Neuvostoliiton maajoukkueessa 39 kertaa ja tehnyt niissä 25 maalia.

Kiprugut juoksee vain Kenian radoilla

Nairobi — Kenialainen Wilson Kiprugut, joka Mexicon kisojen 800 metrin juoksussa tuli toiseksi, on lähettänyt maansa yleisurheiluliitolle kirjelmän, jossa hän pyytää vapautusta kaikista kansainvälisistä kilpailuista.

Hän aikoo edelleenkin jatkaa kilpailemista Keniassa, mutta katsoo olevansa liian vanha — 30 vuotta — osallistumaan kansainvälisiin kilpailuihin.

— *Intialaisten sanomalehtien* yhteenlaskettu painosmäärä on kymmenen viime vuoden aikana miltei kaksinkertaistunut. Vuonna 1966 maassa ilmestyi yli 600 päivälehteä, joista yli 40 % Delhissä ja kuudessa muussa Intian suurkaupungeissa. (UNESCO)

SUOMALAINEN AUTOKORJAAMO
EKO-GARAGE
382 Dawes Rd., Toronto 16, Ont.
(Ennen oli Cecil-Spadina nurkkauksessa)
Puhelin 751-1227
ERKKI KONTUNEN

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: maanantai — torstai 8—6; perjantaisin 8—8 ja lauantaisin 8—5.

Saigon pelkää rauhallista ratkaisua

Etelä-Vietnamin nykyisen presidentin Nguyen van Thieun (45) kerrotaan sanoneen, että mikäli hänen hallituksensa ryhtyisi neuvottelemaan vapautusrintaman kanssa, "loikkaisivat kotiseudun puolustusjoukkomme ja miliisimme seuraavana päivänä punaisten puolelle — se olisi 400,000 miestä, puolet koko armeijastamme".

Tuskin kukaan epäilee myöskään sitä, ettei Saigonin hallitus kestäisi päivääkään pystyssä ilman amerikkalaisten puolimiljoonaisen armeijan tukea. Tätä taustaa vasten ei ole ihmeellistä, että Etelä-Vietnamin hallitus yrittää väistää poliittista ratkaisua Vietnamissa. Saigonilla ei ole juuri mitään edellytyksiä ryhtyä poliittiseen taisteluun FNL:n kanssa. Tämän vuoksi Pariisin neuvottelujen jarrutus. Tämän vuoksi etelävietnamilaisten ja amerikkalaisten "Phalanx-operaatiot, jotka tähtäävät terrorilla ja sabotaashilla maan yhtenäisimmän ja voimakkaimman poliittisen muodostelman FNL:n vaikutusvallan murtamiseen.

SAIGONISSA ETSITÄÄN TAAS UUSIA MIEHIÄ

Siitä huolimatta, että nykyinen hallitus on Diemin kaatumisen jälkeen pitkäaikaisin ja että sen tukena ovat sekä amerikkalaiset, oma armeija, virkamieskunta ja myös jonkunlainen perustuslaillisuus, tuntee Saigon itsensä juuri tällä hetkellä epävarmaksi. Saigonissa etsitään jälleen uusia miehiä, tai ainakin ollaan sitä mieltä, etteivät nykyiset poliittiset johtajat ole enää kelvollisia.

Kuvaavaa tälle epävarmuudelle oli esim. se, että aikoinaan diktaattori Diemin vallasta syösseen ja itse kolme kuukautta satulassa istuneen Duong van Minhin paluu Saigoniin aiheutti heti arveluja presidentti Thieun pikaisesta kaatumisesta. Etelä-Vietnamin poliittisen järjestelmän pirstoutuneisuutta, korruptiota ja näköalattomuutta eivät ole pystyneet muuttamaan miksikään sen enempää kenraali Ky kuin presidentti Thieukaan.

Etsittäessä uusia miehiä ja radikaaleja ratkaisuja tarjoavat jotkut Saigonissa viimeisenä pelastuksena ns. Boa-Dai-ratkaisua", eli 13 vuotta sitten Rivieralle maanpakoon lähteneen playboy-keisarin takaisin kutsumista. Hänet haettiin jo kerran aikaisemmin ranskalaisten aikana Ho Tshi Minhin vastapainoksi maanpaosta, kunnes Diem ja amerikkalaiset karkottivat hänet uudelleen. Näiden ehdotusten yhteydessä ei välitetä lainkaan siitä, että miesten vaihdos ei perustuslain mukaan kävisi noin vain päinsä, vaan että kansan tulisi vaaleissa määrätä uusi presidentti. Vanhoihin menetelmiin ts. kaappauksiin amerikkalaisten avulla tai ilman, pitäydytään tottumuksen vuoksi ja myös siksi, että nykyisten vaalitulosten edustavuus on kuten tunnettua vähintäänkin kyseenalainen.

HALLITUKSEN KOLME ANSIOTA

Kukaan ei voi Saigonissa varmuudella sanoa, onko nykyinen hallitus suosittu tai edes arvossapidetty. Eräs etelävietnamilainen on laskenut sen ansioksi vain kolme seikkaa: Kaupungeissa ei ole sotakonjunktuurin takia työttömyyttä, armeija on hallituksen takana, ja kolmanneksi on kyetty muuttamaan aiemmin Saigonille epäedullinen maaseutu ja kaupunkilaisväestön suhde. Tämä on saatu aikaan pakottamalla B-52-koneiden määrätietoisilla pommituksilla maalaisväestöä pakenemaan kaupunkeihin, niin että nykyisin niissä asuu yhtä paljon ihmisiä kuin maaseudulla.

Mutta tällä ei katsota olevan suurtakaan merkitystä niin kauan kuin poliittinen pirstoutuneisuus jatkuu ja Etelä-Vietnamin johtavat hahmot ovat sitä mitä he ovat. Maassa on suurimpia yhteenliittymiä edes lukuunottamatta 43 rekisteröityä puoluetta. Jos rekisteröimättömät lasketaan mukaan puolueita on noin 80. Niillä ei ole mainittavaa ohjelmaa eikä kannattajajoukkoa, mutta jokaisella on johtoklikkinsä. Ja näiden klikkien toimeliaisuuden ja juonittelujen summa muodostaa Etelä-Vietnamin sisäpolitiikan. Maan kaksi vanhinta puoluetta Dai Viet ja Kuomintan (nimi johtuu siitä, että puolue perustettiin ranskalaisaikana Kiinassa) ovat kummatkin nationalistisia ja hajonneet nyt yhteensä kuuteen ryhmittymään.

THIEUN RINTAMAT

Presidentti Thieu ja hänen ystävänsä ovat ryhtyneet perustamaan "rintamia", joiden tarkoituksena on rakentaa yhtenäisyyttä. Yksi niistä on nimeltään "Kansallinen pelastusrintama" ja toinen tämän yläpuolella oleva "Sosiaalisen vallankumouksen kansanliitto". Viimeksi mainitun nimessä pitää ainoana seikkana paikkansa se, että se käsittää yhteensä noin 50 kansallista poliittista järjestöä, joista merkittävin on Etelä-Vietnamin suurin ammattiyhdistysliitto. Mutta maan perinteelliset poliittiset ja samalla uskonnolliset ryhmittymät budhalaiset ja katolilaiset eivät ole liittyneet näihin "rintamiin".

Hajanaisuus ilmenee myös siinä, että parlamentti koostuu ryhmistä, joilla on tuskin mitään tekemistä varsinaisten poliittisten suuntausten kanssa. Ne ovat tarkoituksenmukaisuuden perustalla syntyneitä liittoutumia sisäpoliittista köydenvetoa varten. Ne eivät edes sellaisina ole selväpiirteisiä ja muuttuvat alinomaan, niin etteivät edes parlamentin puhemiehet aina ole selvillä rintamalinjoista.

RADIKAALISET BUDHALAISET

Jollei oteta huomioon vapautusrintamaa ovat Etelä-Vietnamin poliittisista voimista vain uskonnolliset ryhmittymät sellaisia, joilla on joukkoperustaa ja pysyvää merkitystä. Nekin tosin ovat hajallaan.

Viime vuosina ovat budhalaiset, erityisesti heidän radikaali siipensä, monesti panneet hallituksen horjumaan. Myös presidentti Thieun hallitusta pidetään budhalaisten taholta amerikkalaisten ja katolisen kirkon sätelliitin työvälineenä. Radikaalien budhalaisten oletetaankin olevan niitä voimia, joiden kanssa vapautusrintama ensiksi pääsee yhteistoimintaan. Läheskään varauksetonta tukea ei Thieu saa myöskään budhalaisten maltillisilta siiveltä.

Hallituksen virallista politiikkaa, jonka ensimmäisenä johtotähtenä on perustuslakiin ankkuroitu antikommunismi, tukevat voimakkaimmin katolilaiset, varsinkin pohjoisesta Etelä-Vietnamiin paenneet.

Katolilaiset, joiden osuus Etelä-Vietnamin väestöstä lasketaan olevan 10 pros. ovat FNL:n jälkeen parhaiten järjestäytyneitä. Mutta tämäkin suunta on jakautunut radikaaleihin ja maltillisiin. Lopuksi on joukko uskonnollisia lahkoja, jotka muiden poliitikkojen tavoin eivät ole säästyneet korruptiolta ja juonittelulta valtataistelun viidakossa.

MITÄ SAIGON PELKÄÄ

Jo kauan sitten ovat myös läntiset Etelä-Vietnamin asioita tutkineet tunnustaneet, että vapautusrintama on maan poliittisista voimista ylivoimaisesti parhaiten organisoitu, johdonmukaisin ja epäitsekkäimmin taisteleva. Sillä on maan poliittisena järjestönä täydellinen poliittinen ohjelma, yhteiskunnallinen ja taloudellinen ohjelma, jota myös toteutetaan sen hallitsemilla alueilla. Saigonissa myönnetään kahdenkeskisissä keskusteluissa avoimesti — näin läntiset lehtimiehet — että väitteet FNL:n epäitsekkyydestä Pohjois-Vietnamiin nähden ovat pelkkää propagandaa. Kun Saigon tähän vedoten kieltäytyy tunnustamasta FNL:ää itsenäiseksi neuvottelukumppaniksi, on ainoana syynä se, että Etelä-Vietnamin hallitus olisi valmis melkein mihin tahansa muuhun paitsi voiman-koetukseen FNL:n kanssa. Etelävietnamilaisten ja amerikkalaisten arvioiden mukaan esim. FNL saisi tällä hetkellä pidetyissä vapaissa vaaleissa 30—75 prosenttia äänistä riippuen siitä, mitä se korostaisi vaalikampanjassaan.

Saigonin suorastaan hysteerisitä pelkoa joutua kilpailemaan FNL:n kanssa ilman amerikkalaisten puolta miljoonaa sotilasta ja suunnatonta sotakalustoa kuvastavat hyvin mm presidentti Thieun lausunnot Saigonin ilmoitettua osallistuvansa Pariisin neuvotteluihin. Thieu sanoi, että Etelä-Vietnam jatkaa vaikka 20 v. taistelua kommunismia vastaan eikä tule koskaan alistumaan heidän hallittavakseen.

Dmitri Gudkov:

OLYMPIALAISET MYNCHENISSÄ?

Kesäolympialaisten paikaksi on Mexicon jälkeen valittu München. Kun Kansainvälinen olympiakomitea aikanaan asetti Münchenin muiden ehdokkaiden edelle, Länsi-Saksan viranomaiset lupasivat noudattaa tiukasti näiden kansainvälisten kisojen vakiintuneita perinteitä sekä täyttää kaikki olympia komitean toivomukset. Hyvin pian tuli tilaisuus tarkistaa Länsi-Saksan viranomaisten vakuuttelujen vilpittömyyttä. Kansainvälinen olympiakomitea hyväksyi nimittäin viime vuoden lokakuussa Mexicossa päätöksen, jossa se tunnustaa Saksan demokraattisen tasavallan urheilijat olympiakisojen tasaveroisiksi osanottajiksi kaikkine siitä johtuvine seurauksineen. Tämä merkitsee, että Münchenin olympialaisissa Itä-Saksan urheilijat esiintyvät omine vaakunoineen, valtiollisine lippuineen ja kansallislauluineen.

KOK:n päätös herätti heti vastarintaa Bonnin taholta. Tämä on ymmärrettävääkin, sillä se merkitsi iskua Länsi-Saksan hallituksen perusteettomalle vaatimukselle "edustaa yksin koko Saksaa". Päätöstä tehdessään KOK lähti reaalisesta asiantilasta: kahden itsenäisen saksalaisen valtion olemasssaolosta. Se otti myös huomioon, että Itä-Saksan urheilijat menestyivät Mexicon kisoissa erinomaisesti ja ohittivat Länsi-Saksan joukkueen. Mutta päätös, joka laajoissa kansainvälisissä piireissä otettiin vastaan järkevänä ja oikeudenmukaisena tekona, nosti Bonnin sotajalalle.

Länsisaksalaisessa lehdistössä nostettiin propagandakampanja KOK:n päätöstä vastaan. Alkoi kuulua ääniä, joissa kiellettiin päästämästä Itä-Saksan urheilijoita Münchenin kisoihin. Länsi-Saksassa on tähän päivään saakka kielletty Itä-Saksan urheilijain esiintyminen omine valtiollisine lippuineen samoin kuin DDR:n kansallislaulun esittäminen voittajan kunniaksi. Länsi-Saksan hallitsevien piirien omaksuma asenne pakotti Kansainvälisen olympiakomitean vetoamaan Bonniin uusien takeiden saamiseksi siitä, että Münchenissä ei sallita Itä-Saksan urheilijain diskriminointia. KOK laski saavansa tätä koskevat vakuutukset joulukuun puoleen väliin mennessä. Vastausta ei kuitenkaan ole kuulunut.

Sen sijasta Bonnin viranomaiset harjoittavat kansainvälisissä urheilujärjestöissä kulissien takaisia juonitteluja. Niinpä julkisuuteen on laskettu "teoria", jonka mukaan urheilijat edustavat olympiakisoissa vain omaa itseään eivätkä maataan ja että sen vuoksi lipunnosto ja kansallislauluseremonia voittajan kunniaksi ei ole tarpeen. Bonnin uuden aloitteen todelliset syyt eivät kuitenkaan voi harhauttaa ketään.

Miljoonat ihmiset muistavat vielä nuoruuden ja urheilun suurenmoisen juhlan Mexicossa. Bonnin yritykset alistaa tämä juhla palvelemaan revanshistisia oppejaan on valitettavaa. Voidaan olla varmoja, että he eivät pääsee päämääräänsä. Sittäkin suuremmalla syyllä,koska maailma ei lopu Müncheniin.

PARIISISSA 13 000 TYÖTÖNTÄ

Pariisissa oli 1. joulukuuta virallisten tietojen mukaan 13 000 työtöntä. Viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna on lisäystä 3 000 henkeä. Työttömistä on noin 4 500 naisia. Todellisesta työllisyystilanteesta kertoo L'Humanite. Pariisissa on nyt noin 30 000 vastausta vaille jäänyttä työn hakijaa. Yhdestä työpaikasta on kilpailemassa keskimäärin 18 ihmistä.

— Yli 6 000 lontoolaisella ei ole asuntoa. Samanaikaisesti on 32 000 rakennusta tyhjänä liian korkean vuokran takia. Koko Englannissa on yhteensä yli 20 000 asunnotonta. Lisäksi tilastojen mukaan 2 miljoonaa taloa on asuinkelvotonta ja miljoonissa ei ole alkeellisimpiakaan mukavuuksia. 9 miljoonaa englantilaista asuu slummeissa. 14 prosenttia väestöstä elää "köyhyyden rajan" alittavissa oloissa.

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

JOKA MIEHEN JA NAISEN TASKUKIRJA
"TASKUKALENTERI 1969"
ON NYT ILMESTYNYT
132 Sivua Hinta 75c
(Ontariossa lisättävä 5% myyntivero, joka on 4 senttiä)

Taskukalenteri

SISÄLTÖLUETTELO:
Kalenteriosasto, käsittäen nimipäivät, merkkipäivät ja muistiinpanosivut
Eläkkeet Canadassa
Taattu $105 kuukausitulo
Työkyvyttömyyseläkkeet
Jälkeenjääneitten etuisuudet
Canadan eläkesuunnitelman hautausapu
Leskien eläke
Erikoismääritelmiä eläkkeestä 1968-69
Milloin leskeneläke alkaa
Orpojen etuisuudet
Äitien avustus Ontariossa
Sokeiden avustus. Ont.
Canadan juhlapäiviä
Canadan uudet postimaksut
Lämpömittarit
Lämpömittarien vertailu
Canadan mittoja ja painoja
Tietoja Suomesta

Hankkikaa itsellenne tämä käytännöllinen taskukirja "Taskukalenteri 1969". Siinä on paljon tärkeitä ja hyödyllisiä tietoja jokaiselle kansalaisellemme.
Taskukalenterin tilauksista jotka käsittää 5 kpl. tai enemmän myönnetään asiakkaille 15% palkkio. Kirjakaupoille ja jälleenmyyjille erikoisalennus.
Taskukalenteria on saatavana palkkakuntanne asiamiehiltä tai tilaamalla osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

NLn autotuotanto v. 1970 1,4 milj. autoa vuodessa

Moskova — Neuvostoliiton autotehtaat tuottavat vuonna 1970 1 400 000 autoa. Näistä on 800 000 henkilöautoja. Tuotanto-ohjelman laajentamisen yhteydessä useimmat tuotantolaitokset järjestetään uudelleen.

Ensimmäinen uudistusvaihe on saatu päätökseen Moskovan Lihatsovin autotehtaalla, maan suurimmalla, joka on erikoistunut kuorma autoihin, korkealuokkaisiin henkilöautoihin ja pienoisbusseihin. Tuotanto kohoaa ensi vuonna 10 prosenttia.

Vuoteen 1972 mennessä saadaan valmiiksi toinen uudistusvaihe, jolloin valmistuu uusia osastoja ja lukuhihnoja. Tehdas vietti äskettäin 50-vuotisjuhlaansa.

Myös tehtaan haaraosastoja Rjazanissa, Roslaylissa, Mtsenskissä ja muissa Keski-Venäjän kaupungeissa uudistetaan. Ne valmistavat värimetallisia valuosia, auton laitteita ja varaosia.

Lisäksi uudistetaan Moskovan pikkuautotehdas ja Izhevskin tehdas, joka alkaa myös valmistaa pikkuautoja. Zaporozhjessa Ukrainassa sijaitseva tehdas lisää myös mikroautojen tuotantoaan.

Viisivuotiskauden lopulla alkaa uusi Volgan tehdas uudessa Togliattin kaupungissa tuottaa pikkuautoja. Vuonna 1972 se valmistaa niitä 660 000 kappaletta.

— Espanjan sotilastuomioistuin on tuominnut 22-vuotiaan englantilaisturistin kahdeksan kuukauden vankeuteen, koska hän sylkäisi päin kasvoja erästä rajapoliisia.

Miten Hitler kuoli

Lev Bezymenski: Hitlerin kuolema. Gummerus 154 siv.

Adolf Hitler otti myrkkyä valtakunnankanslian bunkkerissa 30. päivänä huhtikuuta 1945, jonka jälkeen hänet valeltiin bensiinillä ja poltettiin yhdessä juuri vihityn vaimonsa Evan o.s. Braunin kanssa.

Hitlerin tarkoituksena oli todennäköisesti se, että hänen ruumiinsa haihtuisi savuna ilmaan, jotta se ei joutuisi kenenkään tarkasteltavaksi. Tätä Hitlerin viimeistä käskyä ei kuitenkaan voitu täyttää loppuun asti nähtävästi siitä syystä, että venäläisten tykistö jauhoi kiivaasti valtakunnankanslian alueita häiriten ruumiin tuhoamista. Siitä säilyi osia joskin pahoin hiiltyneinä. Nämä jäännökset löysivät neuvostojoukot saapuessaan Berliiniin ja sen jälkeinen tutkimustyö todisti, että kyseessä oli todella Hitler.

Kirjailija ja historioitsija Lev Bezymenski aloittaa kirjansa asiakirjalla, jossa kaartinluutnantti Pasanov sekä sotamiehet Tsurakos, Oleinik ja Serouh todistavat löytäneensä 5. päivänä toukokuuta 1945 Hitlerin valtakunnankanslian alueelta kaksi palanutta ruumista (miehen ja naisen) ja ottaneet ne talteen. Vierestä löydettiin Goebelsin ja hänen vaimonsa ruumiit, jotka voitiin tunnistaa. Samalla todistuksessa mainittiin, että ruumiit olivat pahoin hiiltyneet ja niitä oli mahdoton tunnistaa ilman lisätietoja.

Bezymenski kirjoittaa, että miltei neljän vuoden ajan tykit olivat saaneet jylistä yli tuhannen kilometrin pituisilla rintamilla ennen kuin Ivan Tsurakov saattoi tehdä ilmoituksen (Tsurakov löysi ruumiit) tästä löydöstä. Hitlerin ja hänen vaimonsa ruumiiden tunnistamiseksi aloitettiin tutkimustyö, jota kirjailija kuvailee yksityiskohtaisesti kertoen samalla tapaukseen liittyneiden henkilöiden elämäntaipaleesta. Bezymenski ei keskity kertomaan ainoastaan Hitlerin kuolemasta, vaan on laajentanut teostaan käsittämään aiheeseen liittyneitä sotatapahtumia, kuulusteluissa esiin tulleita Hitleriä ja hänen lähimpiä henkilöitään koskevia yksityiskohtia jne.

Kolmannen valtakunnan mahtimiesten tarkoituksena oli rakentaa Hitlerin kuoleman jälkeen hänen kunniakseen maailman mahtavin rakennus, joka olisi ollut Hitlerin hauta. Se päivä ei koskaan tullut, toteaa Bezymenski. Sen sijaan koitti päivä, jolloin sotamies Ivan Tsurakov löysi valtakunnankanslian raunioista Hitlerin muodottoman ruumiin. Maailman suurinta taloa ei rakennettu, Saksan maailmanvalta kärsi haaksirikon.

Kirjan lopussa on asiakirjat tapahtuneista ruumiinlöydöistä samoin kuin mm. Hitlerin ruumiinavauspöytäkirja. RK.

NIKOTIINI JA VERISUONTEN AHTAUS

Nikotiinin vaikutus verisuonistoon on mitattu käsien termogrammalla eli eräänlaisella lämpörekisteröinnillä. Lai te osoitti, että verisuonten ahtautuma oli alentanut käsien lämpötilaa pari astetta neljännestuntia tupakoinnin jälkeen. Vielä neljäkymmentäviisi minuuttia tupakoinnin jälkeen oli vaikutus aivan ilmeinen. Voidaan aivan hyvin olettaa, että vastaavanlaista ahtautumista tapahtuu kehon muissakin osissa — mm. sydämen verisuonissa.

KAUNEIMMAT KUKAT

edesmenneen ystävämme

Selma Kyllikki Ritarin

MUISTOLLE

On kuorossa laulusi lauletut,
nyt toiminnan työsi suoritetut.
Paljon yhteistä kuormaa kannoit
niin hyvää itsestäsi muille annoit.

Me jälkeen jääneet ystäväsi
kiitämme kaikesta työstäsi.
Toivomme sinulle rauhaisan levon
jälkeen onnentäyteisen elon.

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen.

Senja ja Edwin Suksi	Vera ja Väinö Lindholm	Maria Kaven
Jenny Jylhä	Alina ja Wm. Eklund	Iris ja Wilbert Hakala
Maiju Majander	Esther ja Toby Hakala	Irja ja Aatu Koivula
Hilma ja Ensio Wuori	Martha ja Onni Kekki	Venla ja Antti Luukko
Vilma ja Eino Lehtola	Anni ja John Lievonen	Hilda Kauppila
Helmi ja Olavi Lindroos	Elina Sytelä	Martha Poutiainen
Hilda ja John Raivo	Impi ja Frank Tommila	Helka ja Tauno Piilonen
Lillian ja Aulis	Mary Saari	ja lapset
Lyyli ja Jussi Pärssinen	Laina ja Urho Purra	Arne Walli
Mary Coombs	Olga Taipale	Mayme ja Tom Koski
Impi Poutanen	Sofia Pöntiö	Matti Mäkelä
Anja ja Kalle Kassinen	Hanna ja Matti Saari	Lempi ja Lauri Jokinen
Siiri ja Arvo Vuori	Ester Jouppi	Riti Smith
Kerttu ja Taisto Länsi	Norma ja Nick Skuro	Hilja Smith
Martta Mäki	Ester ja Eino Siren	Betty Kopsala
Emmi ja Hannes Suomala	Laila ja Leo Nordman	Julia Sutinen
Ida ja Oscar Männistö	Elsa ja Jalmar Miettinen	Hilma Haapala

Sudbury Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

Neljä jalkaa lunta 2 kuukaudessa

Sudburyn alueen talvikuvaan kuuluvat sekä lumi että kovat pakkaset, mutta tähän mennessä on lumi kuitenkin näytellyt kuluvan talven aikana suurinta osaa.

Ainoastaan kaksi kertaa on viimeisen 55 vuoden aikana saatu lunta marras- ja joulukuun aikana enemmän kuin menneen vuoden viimeisen kahden kuukauden kuluessa.

Joulukuun aikana tulleen lumen vahvuudeksi mitattiin 26,7 tuumaa. Tämä oli lisänä marraskuun 21 tuuman lumimäärään ja yhteensä vuoden loppuun mennessä oli tullut lunta tämän talven aikana 47,7 tuumaa. — Keskitalvi on vielä edessämme.

Ainoastaan vuosina 1926 ja 1937 saatiin enemmän lunta joulukuun loppuun mennessä Sudburyn alueella kuin menneenä vuonna. Joulukuun keskinkertaiseksi lumentulomääräksi on Sudburyssa mitattu 16.4 tuumaa.

Joulukuun keskilämpö oli 13.6 astetta F., mikä puolestaan osoitti vähän normaalia alhaisempaa lämpötilaa kuluneelle kuukaudelle. Kuukauden kylmin päivä oli joulupäivä, jolloin lämpömittarit laskivat 24 astetta alapuolelle nollan ja lämpimin päivä oli joulukuun 13, jolloin mittarit osoittivat 41 astetta yläpuolella nollan.

Uusi vuosi saapui Sudburyyn kylmänä ja raikkaana, mutta oli saapuessaan kuitenkin lämpimämpi kuin viime vuonna. Alhaisin lämpötila uudenvuoden päivänä oli 8 astetta alapuolella ja vuotta aikaisemmin lämpötila oli 26 astetta alapuolella nollan.

$300,000 VAHINGOT LEVACKIN PALOSSA

Levack — 70 henkilöä etsii uutta asuntoa uudenvuoden päivänä täällä tapahtuneen apartmenttitalon tulipalon johdosta.

Palokuntalaiset sanoivat, että tämä noin $250,000 vahingot aiheuttanut tulipalo sai mahdollisesti alkunsa viallisesta jääkaapin sähköjohdoista.

Palokuntalaiset kutsuttiin palopaikalle kello 5.15 uudenvuoden aamuna ja tulipalon vakava laatu oli ilmeinen Levackin palopäällikölle, joka kutsui apuvoimia Dowlingin, Copper Cliffin ja Onapingin palokunnilta.

Rakennuksen 20 apartmentissa asuneet 70 henkilöä herätettiin poliisien toimesta. Talon asukkaat asuvat väliaikaisesti ystäviensä ja sukulaistensa luona. Apartmenttitalo oli Incon omistama.

Broder-kunta — Broder-kunnan asukkaat seurasivat avuttomina torstaiaamuna kun tuli tuhosi kolmikerroksisen Manitou Airwaysin omistaman puutalon Long Lakella. Nyt palaneen haalin omisti Manitou Airways of Long Lake ja se oli vuokrattu Canadan Leginan Lockerbyn osastolle.

Vahinkojen arvioidaan nousseen lähemmäs 50,000 dollaria.

Broder kunnassa ei ole järjestäytynyttä palokuntaa ja sen alueen asukkaat joutuvat tulipalon sattuessa turvautumaan Ontarion maiden ja metsien viraston antamaan paloturvatukeen. Tässä tapauksessa viraston toimesta lähetettiin palopaikalle muutamia miehiä, mutta heillä oli vain vähän laitteita tämän laatuisen tulipalon sammuttamiseksi.

SUOMEN "MELUISAT" SÄHKÖVETURIT

Helsinki. — (K. U.)— Valtion Rautateille hankittavista sähkövetureista on noussut kova meteli. Vetureihin nähden on olemassa kaksi vaihtoehtoa. Veturit voidaan tilata kotimaasta. Kotimainen veturi on jo piirustuslaudalla valmiina je sen hinta on tiedossa. Veturit voidaan myös tilata Neuvostoliitosta. Neuvostoliitto on valmis toimittamaan kokeilluista osista ja komponenteista kokoonpannun veturin, aivan samanlaisen kuin me suomalaiset haluamme, ja hinta on kolmanneksen huokeampi kuin suomalaisen veturin ilmoitettu hinta.

Tästä huolimatta veturit on tilattava kotimaasta, sanovat eräät porvarit ja eräät sosialidemokraatitkin. Heistä on nyt tullut kotimaisen tuotannon ylimpiä ystäviä, vaikka he aikaisemmin ovat olleet valmiit tuomaan kaikenlaista tavaraa aina vetureista vetoketjuihin saakka ulkomailta vieläpä sellaisista maista, kuten Länsi-Saksasta ja Ruotsista, jotka eivät osta meiltä paljon mitään.

Sähköveturiasia näyttää kuitenkin olevan aivan eri asia. Siitä voi metelöidä.

SÄHKÖVETURIT ULKOMAILTA — KOTIMAASTA?

Jokainen arvaa, mistä moinen meteli. Ulkomaiset sähköveturit ovat joillekin vastenmielisiä, jos ne tilataan Neuvostoliitosta. Metalliteollisuuden palveluksessa oleva työmies ei tietenkään ajattele näin, vaikka olisikin suomalaisten sähköveturien tilaamisen kannalla. Työmies ajattelee työllisyyttä, ja se on oikein. On kuitenkin niin, että maan koko työllisyyden ja osaksi myös metalliteollisuuden kannalta on suurin piirtein samantekevää, tilataanko veturit Neuvostoliitosta vaiko Suomesta. Huomionarvoista sen sijaan on, että Neuvostoliitosta tilaamiseen sisältyy eräitä muita merkittäviä etuja, joita kotimaisen teollisuuden suosiminen tässä tapauksessa ei antaa.

SUOMEN JA NEUVOSTOLIITON KAUPAN EDULLISUUS

Mitä enemmän puhutaan, sitä ymmärretymmäksi tulee tämän kaupan luonne ja merkitys. Suomen—Neuvostoliiton kauppa on bilateraalista — kahdenkeskeistä. Mitä enemmän Suomi ostaa Neuvostoliitosta, sitä enemmän sinne voidaan meiltä myydä. Juuri tästä syystä voidaankin sanoa Neuvostoliitosta tilattavien vetureiden työllisyysvaikutuksen olevan suurin piirtein saman, kuin jos veturit valmistettaisiin Suomessa. Kumpikin vaihtoehto merkitsee hyvin karkeasti arvioiden työpaikkaa noin 800 työntekijälle.

MITEN ON LÄNSIKAUPAN LAITA?

Suomen käymä kauppa kapitalististen maiden kanssa on monenkeskistä eli multilateraalista. Suomi voi ostaa esimerkiksi Länsi-Saksasta ja Ruotsista vaikka miten paljon ilman, että nämä maat lisäisivät tämän vuoksi ostojaan Suomesta. Näin on vaikka Karjalaiselta kysyttäisiin.

HAMPAATTOMAT PUHEET JA TOSIASIAT

Suomalainen kapitalisti ei vierasta enää nykypäivänä Neuvostoliittoa, kun kysymys on viennistä. Vientihalut on kovat, mutta tuontihalua puuttuu. Valitellaan, että Neuvostoliitolla ei ole tarjottavana sopivia tuontihyödykkeitä. Tämä on sitä pehmoista puhetta kuten mm. Rautaruukin esimerkki osoittaa. Ja entäs sähköveturit?—Siinähän olisi nyt se kaivattu ja sopiva tuontihyödyke, mutta kuinka on käynyt: 'asiantuntijat' on pantu kiireesti tekemään "laskelmia" tämän kaupan epäedullisuudesta.

Tosiasiat kertovat, että tuonti Neuvostoliitosta on rakenteeltaan ollut kovin yksipuolista. Pääasiassa kysymys on ollut raaka- ja polttoaineista ja vain vähäisessä määrin pitkälle jalostetuista, esimerkiksi metalliteollisuuden tuotteista. Toisaalta juuri pitkälle jalostetut ja erityisesti metalliteollisuuden tuotteet ovat jo perinteisestikin muodostaneet Suomen vientitilan enemmistön.

KYSYMYS ON MOLEMMINPUOLISESTA EDUSTA

Neuvostoliitolla on sähkökäyttöisiä [illegible] koko maailmassa. Tästä johtuu, että sielä veturit voidaan valmistaa pitkinä sarjoina ja ne siten tulevat halvoiksi, kuten 9 ½-vuotias lapsikin ymmärtää. Neuvostoliitto ei siis lahjoita meille mitään, vaan kysymys on molemminpuolisista eduista.

SUOMALAISEN VETURIN HINTA ON 1.640.000 MK. NEUVOSTOLIITTOLAISEN 1.030.000 MK.

Teknisissä varusteissa ja huoltokustannuksissa on tosin eroa, mutta vaikka nämäkin arvioidaan neuvostoliittolaisten veturien lisäkustannuksiksi, ovat suomalaiset veturit vielä sittenkin noin 30 % kalliimpia. Ja onhan se pitkä penni valtion kukkarossa. 25 suomalaisveturin hinnalla saa näet noin 32 neuvostoliittolaista veturia.

"MUTTA ENTAS VEROT" KYSYY OIKEISTOPORVARI OVELAN NÄKÖISENÄ

Eräs helsinkiläinen iltapäivälehti olikin tässä päivänä muutamana vähällä repiä koko etusivunsa julistaessaan elefantin kokoisin kirjaimin: "Kun verot ja tullit otetaan lukuun niin: Suomalainen veturi sittenkin halvempi."

Lehden "asiantuntijat" väittivät, että jos veturit tilataan kotimaasta, niin valtio ja kunnat saavat niin ja niin paljon veroja palkoista ym., joita ei sisälly neuvostoliittolaisiin tilauksiin. Samassa lehdessä oli tosin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön asiaa koskeva oikaisu, mutta se oli yritetty kätkeä lehden takasivulle atomin ytimen kokoisin kirjaimin. Oikaisu kuitenkin räjäytti ko. "asiantuntijoiden" laskelmat maailman tuuliin: Valtio saa samat tulot ja ehkä enemmänkin, mikäli veturit tilataan Neuvostoliitosta ja maan metalliteollisuus saa muita toimituksia Neuvostoliittoon. Näistähän näet valtio saa samalla tavoin verotuloja. Verotusarvoja ei siis voida ottaa huomioon suomalaisen veturin valtiontaloudellista hintaa laskettaessa. — Mainittujen "asiantuntijain" olisi muuten syytä puuhata tällaisten laskelmien parissa erityisesti silloin, kun tavaraa tilataan kapitalistisista maista, jolloin todellakaan ei voida ottaa huomioon vastavuoroisia viennin ja verojen tuoton lisääntymistä. Mihin mahtavat laskelmat silloin unohtua?

SÄHKÖISTÄMISEN KAKSI VAIHETTA

Maamme rautateiden sähköistäminen on suunniteltu toteutettavaksi kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe, jonka valtioneuvosto on jo vahvistanut, ulottaa sähköistyksen Helsingistä Kirkkonummelle, Tampereelle ja Kouvolaan, sen on määrä olla valmis vuonna 1973. Jos vetureita, joita on laskettu tarvittavan 32, tilataan kotimaasta, tarjoaa tämän vaiheen toteuttaminen työtä noin 5 vuodeksi. Kun vetureiden käyttöaika on noin 20—25 vuotta, joutuisi veturiteollisuus vaiheen toteuttamisen jälkeen noin 15—20 vuoden työttömyyskauteen. Näin ei tietenkään tapahdu, jos aletaan toteuttaa myös sähköistämisen toista vaihetta, johon on laskettu tarvittavan edelleen 58 veturia. Silloin sähköistys ulottuisi jo Seinäjoelle, Pieksämäelle, Imatralle, Vainikkalaan, Kotkaan ja Haminaan saakka. Toista vaihetta koskevaa suunnitelmaa ei ole kuitenkaan vielä vahvistettu. Luonnollisesti myös toisessa vaiheessa työllisyysvaikutukset ovat sekä kotimaisten että neuvostoliittolaisten veturien osalta samat.

SUOMALAISIA VETUREITA VIENTIIN

Tästäkin on paljon puhuttu ja maalattu kuvia suomalaisen veturiteollisuuden kultaisesta tulevaisuudesta. Jotkut varovaisimmat ovat kuitenkin jo ruvenneet vetämään länkiä kaulaansa. Niinpä Helsingin sanomat 17. 11. 68: "Puhutaan liiaksi sähkövetureiden viennistä silloin kun pitäisi puhua vetureiden sähkötekniikan viennistä." Tässä alkaa tuntua jo vähän palaneen käryä. Mitä on tekniikan vienti? — Eräs pieni, mutta valaiseva esimerkki

MITÄ TEKEE LOKOMO ESPANJASSA?

Tänä vuonna perusti Lokomo Espanjaan maanrakennuskoneiden (täryjyrien ja kaivinkoneiden) kokoonpano tehtaan. Perustamisen syyksi sanottiin aluksi Espanjan korkeat tullit ja suuret rahtikustannukset, jotka saataisiin alenemaan, jos vienti tapahtuisi kuljetuslaatikkoihin pakattuina osina. Myöhemmin kuitenkin selvisi, että osat hankitaankin pääasiassa Länsi-Saksasta. Tämä on kai sitä "tekniikan vientiä", mutta mitä siitä hyötyy Suomen kansantalous ja suomalainen työmies?

MUTTA EDUSKUNTAHAN PÄÄTTI AIKAISEMMIN ETTÄ SUOMESTA

Veturit todellakin päätettiin v. 1963 tilata kotimaasta, mutta silloin olikin toisena vaihtoehtona vetureiden tilaaminen jostakin kapitalistisesta maasta. Se olisi todella merkinnyt suomalaisen työmiehen työmahdollisuuksien pienenemistä. Ainoakaan kapitalistinen maa ei suostu lisäämään ostojaan Suomesta mahdollisesti saamiensa veturitilausten vuoksi.

ON VIELÄ PALJON MUUTAKIN . . .

Suomen—Neuvostoliiton kauppaa ja muuta taloudellista yhteistyötä voidaan kehittää monella tavalla kummankin maan hyödyksi. On atomivoimalaus, maakaasuasia, autolauttaliikenteen järjestäminen ja hotellin rakentaminen Tallinnaan, rautateiden kalustohankinnat, metsätalouden ja metsäteollisuuden yhteistyö; myös metron rakentamisessa voi Neuvostoliitto antaa Suomelle arvokasta apua jne. Kaikissa tällaisissa asioissa voidaan päästä eteenpäin, kun vain hyvää tahtoa riittää. Joissakin — pääasiassa oikeistolaisissa — väestöpiireissä esiintyy tosin vielä vanhoihin katsomuksiin nojautuvaa ennakkoluuloisuutta, mutta se on voitettava. Painostuskaan ei ole siinä pahasta silloin, kun vastassa ovat pahimmat jukuripäät. Myös yksityisyrittäjävyyden pohjalla toimivat — eikä vain valtion ja valtionjohtoiset — tuotantolaitokset voivat tehdä paljon Suomen—Neuvostoliiton kaupan hyväksi ja samalla myös omaksi hyväkseen suuntaamalla hankintojaan nykyistä enemmän Neuvostoliittoon.

Tshekkoslovakia ja Itä-Saksa tekivät kauppasopimuksen

Berliini. — Itä-Saksa ja Tshekkoslovakia ovat allekirjoittaneet vuoden 1969 kauppasopimuksen jonka tavara-arvo on dollareissa 875 miljoonaa, tiedoitti ADN-uutispalvelu viikonlopulla.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Juhla-aterioiden jatkoksi

Joulun aikana tuli monissa kodeissa tuhlattua tavallista enemmän. Taisi tulla syötyäkin vahvempaa ruokaa, joten senkin puolesta on sopivaa sitoa suu säkkiä myöten. Seuraavassa annamme muutamia ruokaohjeita, jotka eivät vaadi kalliita aineita eikä suurta valmistusta ja ovat silti maukkaita.

Kalkkunaa (turkey) on voinut jäädä tähteeksi ja siitä saa erinomaisen salaatin. Siihen tarvitaan:

- ½ salaatinpäätä (lettuce)
- 1½ kkp appelsiinilohkoja (orange)
- 1 kkp kuorittuja omenanpaloja
- 1½ kkp viipaleiksi leikattua kypsää kalkkunaa.

Salaatti revitään pieniksi suupaloiksi. Muut aineet lisätään ja sekoitetaan kevyesti. Tästä tulee 4—6 annosta. Salaattia voi tarjota ranskalaisen kastikkeen kera.

RANSKALAINEN KASTIKE

- ¾ kkp salaattiöljyä
- ¼ kkp etikkaa (vinegar)
- ¾ tl suolaa
- ½ tl sokeria
- ½ tl kuivaa sinappia (dry mustard)
- ¼ tl paprikaa.

Aineet sekoitetaan tiiviissä kannellisessa astiassa ja ravistetaan tarmokkaasti. Pidetään jääkaapissa ja sekoitetaan taas hyvin ennen käyttöä. Tästä tulee kupillinen kastiketta.

Nykyaika tulee koteihin

Monet pelkäävät kaikenlaisia muutoksia, vaikka ne antavat värikkyyttä arkiseen ympäristöön. Ennen oli suuri työ maalata tai paperoida huoneita. Nykyisin on sellaisia maaleja ja seinäpintoja, joita voidaan huoleta pestä, mutta aina on uutta tulossa. Nykyisin on muodikasta laittaa seinälleen jokin värillinen kuviotapetti tai maisemakuva, joka antaa huoneelle väriä ja väljyyttä. Onpa nähty sellaisiakin asetelmia, että vallan ikkunattomalle seinälle on laitettu kaunis maisema ja verhot sivuille kehykseksi, joten näyttää kuin katselisi ikkunasta ulos.

Nykyisin tällaiset kuviotapetit on tehty vinylistä ja ne voi helposti laittaa seinälle ja siitä poistaa seinän vahingoittumatta. Niin ainakin niitä mainostettaessa sanotaan. Jos siis asuu vaikkapa vuokratussa asunnossa on tilaisuus kotinsa kaunistamiseen tällaisin uudenaikaisin keinoin.

Viime kesänä jo myytiin kertakäyttöisiä vaatteita. Astiastoja on samaa tyyliä ja jopa on puhuttu kestopahvista valmistetuista huonekaluistakin. Ruokakin syödään vitamiinipillereinä ja ties, mitä kaikkea uutta ilmaantuukaan kunhan aika kuluu.

Kukkarolle kevyttä

Nyt valmistetaan vaihteeksi taas maukasta makkararuokaa, jota asiaa tietämätön luulee paremmaksikin alkuaineeksi. Ja miksipä ei sopisi käyttää vaikkapa jauhettua lihaa, kuinka kukin haluaa.

JUUSTO- JA MAKKARARENGAS

- Silputtua makkaraa tai jauhettua lihaa
- 1 kkp maissihiutaleita (cornflakes)
- 2 kananmunaa vatkattuna
- juustoa neljännes-tuumaisina kuutioina
- 1 kkp maitoa
- hienoksi hakattua sipulia.

Maissihiutaleet hienonnetaan ja kaikki aineet sekoitetaan keskenään hyvin. Seos muotoillaan renkaaksi paistinpannuun ja keskelle asetetaan joko tähteeksi jäänyttä tai vartavasten valmistettua perunamuhennosta. Paistetaan keskilämpöisessä uunissa noin tunnin verran. Lisänä tarjotaan salaattia omenalohkoin ja ranskalaisella kastikkeella maustettuna.

Yllätysvierailla

Tavallisesti jääkaapissa on aina varattuna nakkeja (wiener), joista etenkin nuori väki pitää. Mitähän jos yllättäisimme vieraamme tarjoamalla heille wiener-lollipop- välipalaa vaikkapa saunaillan istujaisiksi tai muuten kahvin välissä. Niitä voisi sanoa vaikkapa nakkeja tikun nenässä. Kokeillaanpa kuinka maukkaita niistä tulee.

Jokaiseen nakkiin työnnetään pitkittäin tukevasti tikku kädensijaksi. Nakit sivellään kauttaaltaan tomaattisoseessa (catsup) tai majoneesissa (mayonnaise) ja pyöritellään huolellisesti murskatuissa maissi- tai perunahiutaleissa (cornflake or potato chip). Ruskistetaan kauniin ruskeaksi ja tarjotaan pitkiksi suikaleiksi leikattujen eri väristen vihannesten, kuten porkkanoiden, sellerin, vihreän sipulin ja retiisin kanssa.

— Espanjan pääkaupunki Madrid antautui Napoleonin joukoille vuonna 1808.

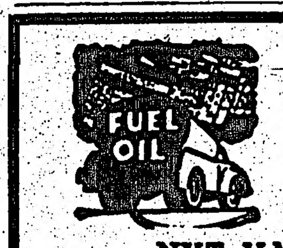

POLTTOÖLJYÄ

Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.

NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden adustajat ja ylöspanijat

DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

SÄÄSTÖHINNOILLA RAKENNUSTARPEITA

MAHONKISIA PANEL-LEVYJÄ		
4' x 8' viimeisteltyjä	Levy	3.79
JALOKUUSIVANEERIA		
¼" x 4' x 8' GIS	Levy	4.97
⅜" x 4' x 8' GIS	Levy	6.69
½" x 4' x 8' GIS	Levy	8.49
⅝" x 4' x 8' GIS	Levy	9.99
¾" x 4' x 8' GIS	Levy	11.59

PALJON MUITA ERIKOISUUKSIA

CASH & CARRY BUILDING MATERIALS
Myös auki tiistai-iltasin ja koko päivän keskiviikkona
Dell St. — Morin kad. kohdalla 674-7471 Sudbury

SUOMALAINEN APTEEKKI

Meillä on aina varastossa seuraavia rohdoslääkkeitä

Huomioikaa useiden uudet hinnat

Anistipat	75c, 1.40 & 2.50
Astma-pullolääke	2.00 & 3.00
Astmapillerit	50-2.75
Astmapillerit, parempia	50-3.75
Astma-pullolääke, parempaa	5.00
Boorisalva	65c
Diana-tipat	1.59
Ekseema salvaa lapsille	1.50
Ekseema-salva 1 uns.	1.25
2 uns.	2.00
Eurooppalaiset kuumelasit	1.49
Eetteri valeriaan	75c & 1.40
Flu- ja kylmyyden kapsellit	1.75
Hoffman-tipat	65c, 1.20 & 2.35
Hermolääke	1.75 & 3.00
Hotapulveria	12-1.25 — 24-2.25
Harmaasalva	.75
Hermo- ja unipillerit	1.50 & 2.50
Hilsetystautisalva	3.27
Jodisalva 1 uns. 85c, 2 uns.	1.50
Jotkaalisuola 2 uns.	1.00
4 uns.	1.75
Kihomatolääke lapsille ja aikuisille	1.75
Kihomatolääke uusi yhden satsin	pullo 3.50
Kolikkitipat	75c & 1.40
Kamferttisprii	65c & 1.20
Karin erikoisformulan vatsalääke kaasulle ja suolille 16 uns.	3.50
Kalkkimaitopillerit	100-90c, 200-1.75
Kalkkimaitopulverit ½ p.	1.35
1 pauna	2.50
Korvavahan puhdistustipat	2.00
Lasten kuumelääke	2.60
Lyijyvesi	75c
Maksa- ja sappilääke	7.00
Männyntervaa	75c
Mikstuura	75c, 1.40 & 2.50
Mentolisprii	1.00 & 2.00
Mentholi- ja kamferttisalvaa	75c
Munuais- ja virtsarakkokatarrilääke, pullo	1.75 & 2.75
4711 Tosca yö- ja päiväkasvokerma	1.45
Munuaispillerit, parhaat	1.49
Mustajuuri, 1 pauna	2.25
Pantavene "Peppi" kapsellit miehille	2.75
Päänsärkypulveria (suomalainen resepti) tus. 1.20, 2 tus.	2.25
Päänsärkypillerit (voimakkaita)	100-1.89
Peräpukamasalva	1.50
Parhaita peräpukamapuikkoja, laat	2.65
Pikiöljyä (parasta)	85c & 1.60
Riikabalsami	1.25 & 2.50
Reumatismi- ja hermokipu- ja särkykapselit	24—2.00
Reumatismilääke p.	2.00 & 3.00
Reumatismilinimentti	1.00 & 1.69
Rautaviini	1.25
Ruokahalulääke	1.50 & 2.50
Rauta- ja maksakapselit	50-2.49
Salisylaatipillerit	pullo 1.50
Salisylaatipulverit 4 uns.	1.25
8 uns. 1.90 — 1 p.	2.90
Shampoo hilseelle	2.25
Suojasalvaa, ehkäisee käsien rohtumisen	1.69
Sydänvahvistustipat	85c & 1.60
Syyhysalva, 1 uns. 75c, 2 uns.	1.25
Sinkkisalva	75c
Sualohappokapselit	50—1.60, 100—2.75
Tulikukkasalva	65c
Tupakoimisen ehkäisy purukumi	1.98
Uusia tupakanpolton ehkäisypillereitä. — Pak.	1.50
Umpitautipillerit	95c
Valkosipuli- (Garlic) pillerit 50 — 1.75; 100 —	3.00
Vatsapulverit	1.25 & 2.98
Vatsalääke ruoansulatus häiriöille, pullo	1.75 & 2.25
Vatsahaavalääke pullo	3.25 & 6.00
Verenkiertolääke	pullo 4.90
Verenpuhdistuslääke 8 uns.	1.75
Varmuusesineitä, tus.	1.80, 3 tus. 4.80. Paremmat tus. 3.75

POSTITILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLA JA NOPEASTI
Postimaksut: 1 pauna 23c, 3 p. 39c, 5 p. 55c ynnä 5% Ont. myyntivero Ont. tilauksista

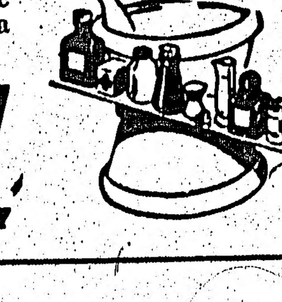

Kari Pharmacy
PUHELIN 675-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury

LOUGHEED HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta — toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS 24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

SUDBURYN SIION SEURAKUNNAN
KOKOUKSET
pidetään Glad Tidings Tabernaclessa, vastapäätä Memorial sairaalaa:
Sunnunt. — klo 11 ap. ja 7 ip.
Torst. — klo 7.30 ip.
Perj. nuoret 7.30 ip.
TERVETULOA
Käynti parkkiauslotilta kokoushuoneeseen
SIION SEURAKUNTA
1843 Paris St. Puh. 674-6583
Sudbury, Ont.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
144 Elgin St. S., Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. · Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

NOPEA . . . Täydellinen
"GOLDEN
keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO

Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury